

Regenerácia obce Stekník

Regeneration of the village Stekník

ŽATEC AND THE LANDSCAPE OF SAAZ HOPS, UNESCO
WORLD HERITAGE SITE NOMINATED PROPERTY

ŽATECKÁ CHMELAŘSKÁ KRAJINA, SAAZ HOPS REGION,
CZECH REPUBLIC

Regenerácia obce Stekník

Fakulta architektury
České vysoké učení technické v Praze
151 14 Ústav památkové péče

Dátum spracovania: Letný semester 2023

Autor: Bc. Lýdia Kubeková
Vedúci práce: Ing.arch. Tomáš Efler

OBSAH

Úvod

Základné informácie
Topografia
Chmelárska krajina

Analýzy a interpretácie

Širšie vzťahy
Občianska vybavenosť
Zaujímavosti v okolí
Hodnoty a problémy
História obce
Vývoj urbanistickej štruktúry
Územný plán
SWOT analýza
Funkčné využitie objektov
Majetkové pomery
Fotodokumentácia súčasného stavu
Drobné pamiatky

Analýza významných objektov

Číslo parcely 9 a 10 - Hospodársky dvor
Číslo parcely 19 - Hospodársky dvor
Číslo parcely 20 - Hospodársky dvor
Číslo parcely 21 - Hospodársky dvor
Číslo parcely 22 - Hospodársky dvor
Číslo parcely 23 - Hospodársky dvor
Číslo parcely 26 a 27 - Hospodársky dvor
Baroková sýpka
Zámok

Referencie

Chrám vína - Valtice
Spoločenské centrum - Židochovice
Hotel Lotrinský - Velké Pavlovice
Nová náves - Velká Polom

Návrh

Záver

Zdroje

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

Jméno a příjmení: Lýdia Kubeková

datum narození: 26.7.1997

akademický rok / semestr: 2022/2023 Letný semester

obor: Architektura a urbanismus

ústav: 15114 Ústav památkové péče

vedoucí diplomové práce: doc. Ing. arch. Tomáš Efler

téma diplomové práce: Regenerace obce Stekník

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Diplomovej práci predchádza diplomový seminár, ktorého úlohou bol zber, analýza a roztriedenie všetkých dostupných dát o obci Stekník (vesnická památková zóna) a chmelárskej oblasti Žatecko, ktorá sa aktuálne uchádza o zapísanie na zoznam svetového dedičstva UNESCO.

Výsledkom seminárnej práce bolo upresnenie náplne naväzujúcej diplomovej práce. Tá sa bude zaoberať regeneráciou obce Stekník a jej príslušného okolia.

Cieľom návrhu je revitalizácia verejných priestorov, návrh nového využitia nevyužívaných stávajúcich objektov, príprava obce na zvýšenú návštevnosť a vybudovanie návštevníckeho centra slúžiaceho ako prvý kontakt s návštevníkom.

2/

Ako jeden z podkladov pre riešenie širšieho územia bude použitá diplomová práca Ing. arch. Kláry Bohuslavovej, ktorá sa zaoberala Žateckou chmelárskou krajinou a obcou Stekník na úrovni krajinárskej štúdie.

Diplomová práca Regenerácia obce Stekník sa bude detailne zaoberať primárne centrom obce. Očakávaným riešením je návrh návsí, príslušných priestranstiev, návrh nových využití stávajúcej zástavby v obci a doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti. Súčasťou projektu je riešenie dopravnej infraštruktúry so zameraním na dopravu v pokoji, pešie a cyklotrasy a ich napojenie na okolie.

3/ popis záverečného výsledku, výstupy a mēřítka zpracování

Orientačný rozsah diplomovej práce

- Situácia širších vzťahov (1:1000 – 1:2000)

- Situačné výkresy v podrobnosti urbanistickej štúdie (1:200 -1:500)

- Pôdorysy vybraných riešených objektov (1:100-1:200)

- Rezy, pohľady, prípadne rezopohľady územím s vybranými objektami (1:100-1:200-1:500)

- Vizualizácie a iné grafické výstupy (grafy, schémy, a pod.)

- Autorský text s odôvodnením architektonicko-urbanistického a konštrukčne technického riešenia

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

- Poster podľa vzoru FA ČVUT

- Fyzický model vrátane okolia

- 2x portfólio A3 vrátane výstupu z diplomového seminára

- Digitálny nosič (obsah: plachta, portfolio vo formáte PDF)

Datum a podpis studenta 27.2.2023

Datum a podpis vedoucího DP 27.2.2023

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

1. 4. 2023

1. ÚVOD

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Vzteklínec - Štěknice- Stekník^[1]

Stekník je malá dedinka, ktorá sa nachádza v severovýchodnej časti Českej republiky zhruba 70 km od Prahy. Patrí do Ústeckého kraja, vránci ktorého spadá pod okres Louny. Od rovnomenného okresného mesta je vzdialená 20 km.

Vránci okresu patrí Stekník pod obec Zálužice. Rozloha katastrálneho územia Stekník [790877] je 2,65 km² z toho 631 917 m² tvoria chmelnice.^[2] V roku 2011 v obci trvale žilo 17 obyvateľov.^[3]

Najbližším väčším mestom v okolí je Žatec, od ktorého je Stekník vzdialený 5 km vzdušnou čiarou. Podľa tohto mesta sa nazýva aj okolitá oblasť ku ktorej patrí aj Stekník- Žatecko. Tá je známa svojou dlhou tradíciou pestovania a spracovania chmeľa.

Stekník je od roku 1995 vyhlásený vesnickou pamiatkovou zónou. V obci sa nachádza niekoľko kultúrnych pamiatok od hospodárskych dvorov dokladajúcich historické postupy v skladovaní a spracovávaní chmeľa po rokový zámok s terasovitými záhradami a barokovou sýpkou.

Krajina žateckého chmeľa je v súčasnej dobe nominovaná na pamiatku UNESCO ako doklad kontinuálneho vývoja pestovania, spracovania a svetového obchodu s chmeľom, ktorý tvorí základ pre varenie piva po celom svete.^[3]

[4] Zdroj: Podkladová mapa ČR, www.hotelove.cz, [cit. 12.12.2022]

[5] Zdroj: Podkladová mapa Ústecký kraj, www.commonswikimedia.org [cit. 12.12. 2022]

2. ANALÝZY A INTERPRETÁCIE

CHMELÁRSKA KRAJINA

V Českej republike existujú tri, zo zákona vymedzené oblasti pestovania chmeľa: Žatecko, Úštěcko a Tršicko.

Najstaršia a najväčšia z nich je oblasť Žatecka. Jedinečnosť tejto oblasti je daná priaznivými prírodnými podmienkami. Chmelnice sa tu nachádzajú v nadmorskej výške okolo 200 až 500 m.n.m., pričom priemerná ročná teplota sa na Žatecku pohybuje okolo 8-9 °C (vo vegetačnom období je teplota medzi 14 °C až 16 °C). Oblasť sa nachádza v dažďovom tieni tvorenom Krušnými horami, Doupovskými vrchmi a Českým stredohořím, čo ovplyvňuje priemerný úhrn zrážok, ktorý sa ročne pohybuje okolo 450 mm. Dažďový tieň zároveň poskytuje ochranu pred silnými vetrami, ktoré by mohli chmeľ poškodiť. V oblasti sú chmelnice situované hlavne v údolí rieky Ohře a v údoliach jej prítokov, ktoré sú tvorené nivnými pôdami väčšinou hlinítopieskového až ílovitého charakteru. Ojedinele je chmeľ pestovaný aj na terasách rieky.^[8]

HISTÓRIA PESTOVANIA CHMEĽA V OBLASTI^[9]

Predpokladá sa, že chmeľ sa do Európy začal šíriť v 5. storočí nášho letopočtu z oblasti pod Kaukazom. Poznatky o jeho pestovaní pravdepodobne preblali chmelári od vinárov. V Česku sa najväčšieho rozmachu toto pestovateľské odvetvie dočkalo za vlády Karla IV.

Prvé zmienky o pestovaní chmeľa na Žatecku pochádzajú zo stredoveku (prvá písomná zmienka 1030). Rozvoj pivovarníctva v tomto období súvisí najmä s výstavbou kláštorov a mestských pivovarov. Keďže podmienky pre pestovanie boli na Žatecku mimoriadne priaznivé, obyvatelia Žateckej kotliny začali chmeľ časom pestovať aj za účelom vývozu. To zapríčinilo že sa Žatecké chmelnice rozrástli a už v stredoveku zaberali veľkú časť kotliny, a to až do takej miery, že sa v oblasti nachádzala viac ako polovica plôch chmelníc v Čechách.

Úpadok chmelárstvo zaznamenalo po 30 ročnej vojne,

keď bola veľká časť plôch chmelníc zdevastovaná a ležala ladom.

V 19. storočí došlo k rýchlemu rozvoju pestovania oblasti. Prispelo k tomu zrušenie poddanstva a industrializácia procesov. V meste Žatec vznikol meštiansky pivovar (1801), spolok pestovateľov chmeľa a pôvod chmeľa z tejto oblasti sa začal potvrdzovať a plombovať aby sa predišlo jeho falšovaniu.

Zavedenie železničnej trate výrazne zrýchlilo a zlacnelo export. Takýto spôsob prepravy navyše chmeľ chránil pre klimatickými vplyvmi počas prepravy. Koncom 19. storočia sa Žatecký chmeľ začal vyvážať do severnej Ameriky a v roku 1901 aj do Japonska.

CHMEĽ A ARCHITEKTÚRA

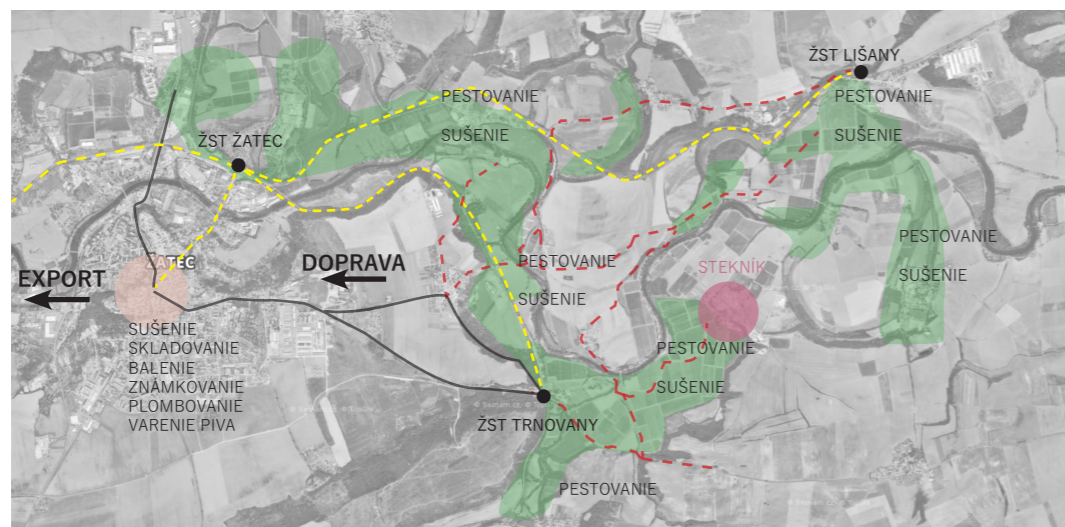
Pestovanie chmeľa ovplyvnilo aj žateckú architektúru. Chmelnica patrila takmer ku každému meštianskemu domu a sušenie prebiehalo (do začiatku 19. storočia) na pôdach domov. To sa prejavilo v obraze strešnej krajiny. Strechy v oblasti sa vyznačovali nízkymi štípmi s otvormi pre nakladanie a vetracími otvormi v podobe tzv. volských ok, ktoré zabezpečovali prúdenie vzduchu v podkrovi.

CESTA CHMEĽA^[10]

Do Žatca smerovala väčšina chmeľa vypestoveného v okolí. Zhromažďovali sa tu totiž to obchodníci s chmeľom, ktorí prevádzkovali sklady a baliarne. Tie boli situované prevažne v časti Žatca zvanej Pražské predmestie. Tu sa usušený chmeľ balil do jutových vriec aby bol následne zlisovaný. Takto pripravený chmeľ bol potom označovaný a pripravený na export do celého sveta.

UNESCO

Krajina žateckého chmeľa je v súčasnej dobe nominovaná na pamiatku UNESCO ako doklad kontinuálneho vývoja pestovania, spracovania a svetového obchodu s chmeľom, ktorý tvorí základ pre varenie piva po celom svete.

ŠIRŠIE VZŤAHY

DOPRAVA V OKOLÍ

Pristupnosť regiónu a mesta Žatec je dobrá. Severne od mesta prechádza diaľnica D7 vedúca z Prahy cez Slaný a Louny k hraniciam s Nemeckom. Od Stekníka je táto cesty vzdialená zhruba 8km cez Žiželice.

Ďalším významným dopravným spojením je cesta I. triedy číslo 27 vedúca Plzeň-Žatec-Most, ktorá sa s diaľnicou D7 pretína.

Významné sú aj cesty II. triedy číslo 225 (v smere Kadaň-Žatec-Louny) a 227 spájajúca Žatec s Rakovníkom

POTENCIÁL LETECKEJ DOPRAVY

na juhozápadnom okraji mesta Žatec sa nachádza neverejnú vnútroštátne letisko Žatec-Macerka s trvalou prístavacou plochou, ktoré je využívané pre športové účely. Toto letisko by bolo možné využiť pre vyhládokové lety.

Hlavnou dopravnou tepnou prechádzajúcou cez Stekník je cesta III. triedy 22533. Tá naväzuje na cestu II./225 vedúcu do Žatca.

DOPRAVA V OBCI

Obec má zľú dopravnú napojenosť na okolie. Stekníkom neprechádza žiadna železničná trať ani významnejšia pozemná komunikácia.

Stekník má dve autobusové zastávky pre spoj v smere Žatec - Louny a naspäť. Autobus v týchto smeroch ale nepráva cez víkendy.

Hlavnou dopravnou tepnou prechádzajúcou cez Stekník je cesta III. triedy 22533. Tá naväzuje na cestu II./225 vedúcu do Žatca.

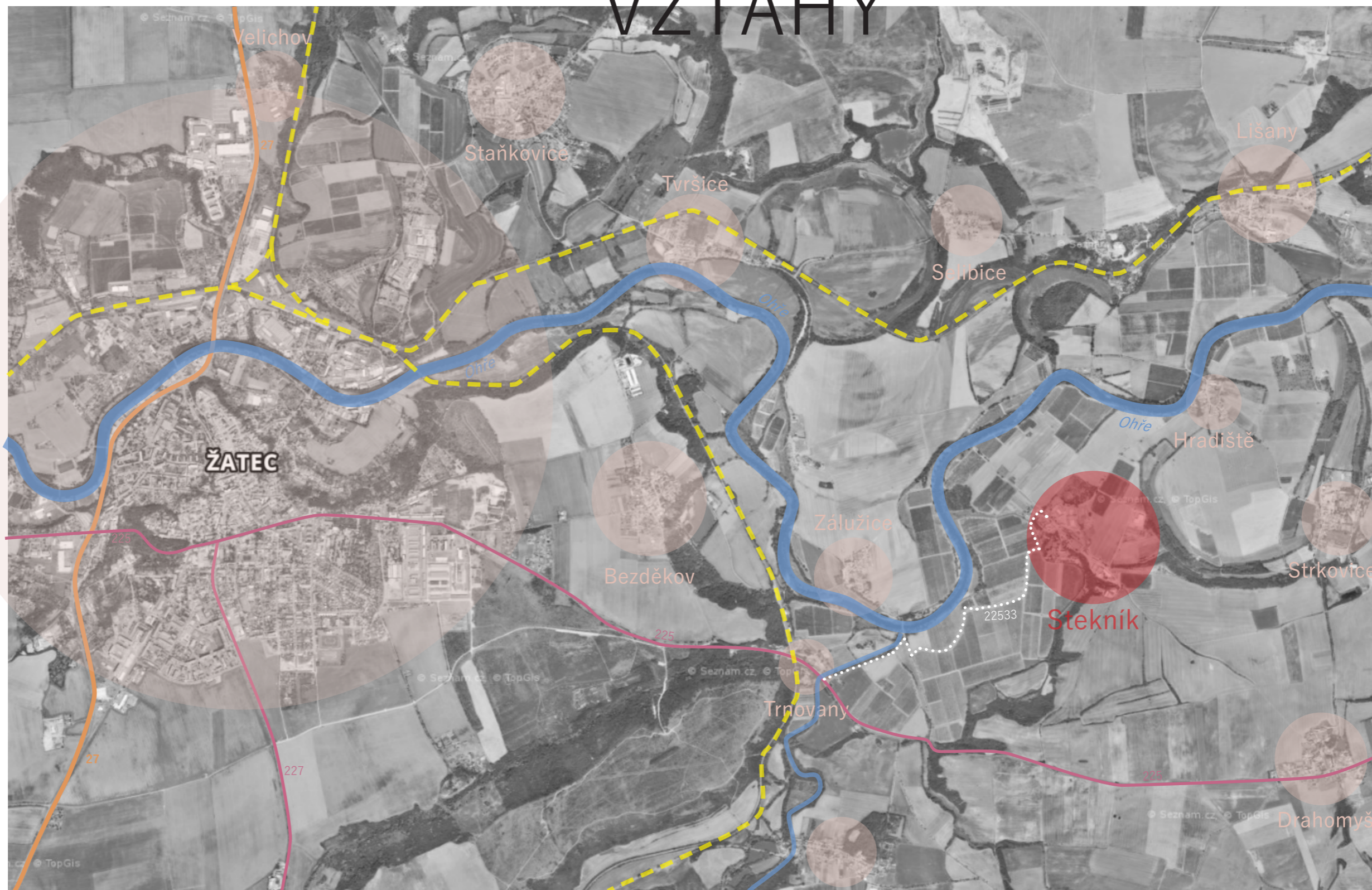
Turistický potenciál má rieka Ohře, ktorá je splavná je splavná. Tá však nepreteká obcou ale mňa ju zhruba o kilometer.

CYKLISTIKA

Stekník je prístupný po neznačených poľných cestách a ceste III. triedy prechádzajúcej obcou. Tá ale nemá vyznačený cyklopruh ani iné cestné zariadenie. Cesta je navyše veľmi úzka.

Ústecký kraj pripravuje cyklotrasu pozdĺž Ohře.

- Cesta II. triedy 225 a 227
- Cesta I. triedy číslo 27
- - - Železnica
- Rieka Ohře
- Cesta III. triedy 22533

[15]Zdroj: Letecký snímok, Mapy.cz, 2022

OBČIANSKA VYBAVENOSŤ

Stekníku chýba základné občianske vybavenie ako potraviny alebo pošta (v obci zrušili aj poslednú schánku českej pošty). V bývalých potravinách sa dnes nachádza malé spoločenské centrum pre domácich s prídruženým provizórnym detským ihriskom. Okrem spoločenského centra sa v Stekníku nachádza aj krčma, tá je ale prevádzkovaná iba v letnej turistickej sezóne.

Hlavným kultúrnym centrom a turistickým lákadlom v obci je rokokový zámok s múzeom a terasovými záhradami v južnej a juhozápadnej časti.

Kultúrne akcie hlavne v oblasti vzdelávania organizuje v obci aj chmelársky inštitút.

Obyvatelia Stekníku za vybavenosťou cestujú najčastejšie do blízkeho Žatca. Ten je najbližším mestom v okolí. Pre obyvateľov Stekníka je Žatec prístupný autom alebo autobusovou medzimestskou linkou.

V Žatci sa nachádzajú taktiež jediné základné, stredné a materské školy v okolí, ako aj najbližšia zdravotná starostlivosť alebo pobočka českej pošty. Okrem toho sa v meste sústreďa múzeá a expozície (kultúra) a služby (reštaurácie, hotely a pod.).

- Pošta
- Autobusová stanica
- Vlaková stanica
- Potraviny
- Škola
- Lekár
- Obecný úrad Zálužice
- Cintorín

[15]Zdroj: Letecký snímok, Mapy.cz, 2022

ZAUJÍMAVOSTI V OKOLÍ

- Mestská pamiatková zóna
- Mestská pamiatková rezervácia
- Poloha bunkra
- Náučná trasa o histórii obce Stekník
- Náučná trasa cestou chmeľa

[15] Zdroj: Podkladová mapa, www.mapy.cz, letecký snímok, 2023
[16] Zdroj: Pozícia bunkrov, www.mapaopevneni.cz, 2023
[17] Zdroj: Trasa náučných trás, www.cestouchmele.chizatec.cz, 2023

HODNOTY

1 NÁVES - Obec je zapísaná ako vesnická pamiatková zóna. Jedna z hlavných hodnôt je zachovaná historická návés, ktorá je dokladom vývoja nie len obce ale aj spracovania a skladovania chmeľa. Budovy ktoré návés tvoria určujú podobu ďalšej výstavby v obci.

2 ZÁMOK - Zámok Stekník je kultúrnou pamiatkou a významným kultúrnym a turistickým centrom obce.

3 SÝPKA - Dochovaná historická sýpka za dedinou je kultúrnou pamiatkou a dominantou rovnako ako hmotným dokladom skladovania a spracovania chmeľa v oblasti. Erb na fasáde ju priamo spojuje s históriou zámku Stekník

4 KAPLNKA - drobná 8 boká stavba z 18. storočia situovaná v lesnom poraste je postavená nad liečivým prameňom. Okrem historickej hodnoty predstavuje aj potenciál pre budúci turizmus.

5 STODOLOVÁ HRADBA - predstavuje pohľadovú dominantu západnej strany obce (smer hlavnej prístupovej cesty zo Žatce). Stodoly navyše predstavujú historickú hodnotu ako doklad spôsobu spracovania chmeľa v oblasti.

6 ZÁMOK AKO POHLADOVÁ DOMINANTA - pri južnom a západnom pohľade je zámok Stekník najvýznamnejšou dominantou okolia vďaka svojim rozmerom a umiestneniu na svahovom zlome.

7 PRIEHĽADY DO KRAJINY - vďaka svojmu umiestneniu na vyvýšenej plošine je zo Stekníka výhľad na okolitú rovinatú krajinu plnú Žateckých chmelnic.

8 HLAVNÁ DOPRAVNÁ TEPNA - cesta III. triedy spojuje Stekník smerom na západ so Žatcem (najbližším väčším mestom), smerom na východ s Louny. Jedná sa o jedinou dostatočne spevnenú cestu vedúcu cez obec.

9 CHMELÁŘSKÝ INSTITUT - výskumné a pestovateľské centrum. Jeden zo zdrojov zamestnanosti v obci. Udržiava tradíciu pestovania chmeľa a usporadúva akcie zamerané na výuku v tejto oblasti.

10. CHMELÁŘSKA KRAJINA - Žatecká chmelárska krajina je nominovaná na pamiatku UNESCO, ako doklad kontinuálneho pestovania, spracovania a obchodu.

11. RYBNÍK - vodný prvok s potenciálom pre ďalšie využitie.

12. PRVOREPUBLIKOVÉ BUNKRE - Zachovalé bunkre sú súčasťou prvorepublikového opevnenia, ktoré prechádza územím, a je tvorené sieťou obdobjných objektov.

[18] Zdroj: Letecké snímky, ČUZK Geoportál, <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>, 2022

13. KOMOROVÁ SUŠIAREŇ CHMEĽA - objekt je dokladom historických postupov spracovania chmeľa.

14 - HISTORICKÁ PRÍSTUPOVÁ CESTA DO OBCE - bývalá hlavná prístupová cesta do zámku aj obce. Je lemovaná torzom múru na východnej strane. Spojuje sýpku so zámkom. V minulosti bola lemovaná sochami, ktoré sa dnes nachádzajú na zámockom nádvorí

15. PIVOVAR - dnešná krčma sa nachádza v objekte bývalého pivovaru a krčmi U chmelové hlávky. Naväzuje tak na pivovarnícku tradíciu v oblasti.

 Autobusová zastávka - ako jediný spôsob verejnej dopravy do obce.

 Zámocké záhrady - ikonické terasovité záhrady dotvárajú okolie zámku Stekník a tvoria jednu z pohľadových dominant západnej strany obce.

 Komunitné centrum - jediná komunitná občianska vybavenosť pre obyvateľov obce.

PROBLÉMY

1 NÁVES - Návsou prechádza väčšina ťažkých poľnohospodárskych strojov smerujúcich do areálu Chmelařského institutu. To spôsobuje otrasy ktoré neblaho pôsobia na okolitú zástavbu.

2 NEPREHLADNOSŤ-Hlavná cesta vedúca obcou sa vo viacerých miestach ostro otáča. Zástavba v tesnej blízkosti cesty potom spôsobuje neprehľadnosť.

3 HLAVNÁ CESTA - Cesta III. triedy prechádzajúce cez obec má nevyhovujúce parametre. Je úzka a autá sa majú problém vyhnúť ak oproti ide väčší dopravný prostriedok napr. autobus alebo hospodársky stroj. Cesta navyše nemá vyznačené dopravné pruhy ani krajnicu.

4 CHMELAŘSKÝ INSTITUT - V čase zberu je obec namáhaná častým presunom poľnohospodárskych strojov a vyzýšenou koncentráciou ľudí a pohybu. Hlavný vstup do areálu inštitútu vedie cez náves a okolo zámku čo zapríčiňuje stret s chodcami. Hospodárske objekty sú mimo merítko obce.

5 CHÝBAJÚCA OBČIANSKA VYBAVENOSŤ - Obci chýba základná občianska vybavenosť ako napríklad potraviny. Jedinou občianskou vybavenosťou v obci je zámocké múzeum a malé spoločenské centrum v priestoroch bývalých potravín. V severnej časti sa nachádza krčma, ktorá ale funguje iba v letnom období.

6 AUTOBUSOVÁ ZASTÁVKA - autobusová zastávka je v smere Louny nie je dostatočne viditeľná - možnosť že si vodič nevšimne cestujúceho. Chýba miesto na sedenie. Zastávka v smere Louny má neupravenú plochu nástupišťa - stojí sa na trávniku pri ceste. Vo večerných hodinách priestory zastávok nie sú osvetlené.

7 PARKOVANIE - Stekníku chýba vymedzené samostatné parkovisko. Ak sa v obci koná akcia s väčším počtom návštevníkov náves a prístupová cesta k zámku sa zmení na parkovisko. Ako parkovisko sa občas využíva nezastavaný pozemok v severnej časti. Ten je ale súkromný.

8 CHÁTRAJÚCA SUŠIAREŇ - historická dvojkomorová sušiareň v poľnohospodárskom areáli za obcou je využívaná ako provizórny sklad a chátka. Bolo by potrebné zistiť jej súčasný statický stav.

9 NEVYUŽITÁ PLOCHA POD ZÁMKOM - priestor pod zámkom je nevyužívaný a zarastá. Objekt ubytovne pre brigádnikov, ktorý sa tu nachádza je bez využitia a taktiež chátra.

[18] Zdroj: Letecké snímky, ČUZK Geoportál, <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>, 2022

10 NEVYUŽITÝ OBJEKT SÝPKY - dominantnému objektu baroknej sýpky chýba využitie. V súčasnosti je jeho spodná časť čiastočne využívaná ako sklad.

11 HISTORICKÁ CESTA KONČÍ U HOSPODÁRSKÝCH HÁL - bývalá hlavná prístupová cesta do obce a k zámku končí závorou a hospodárskymi halami. Hlavná zámocká brána sa nevyužíva.

12 PRÁZDNE ZÁMOCKÉ ZÁHRADY - záhrady zámku Stekník v súčasnosti nemajú jednotnú úpravu. Prevažuje jednoduchý trávnatý porast. Historické osové členenie chodníkmi úplne zaniklo.

13 CHÝBAJÚCE CHODNÍKY - v obci chýbajú chodníky pozdĺž hlavnej cesty, ktoré by oddelili chodcov od premávky. Najkritickejšie miesta sú v ostrých neprehľadných zákrutách.

14 NEVYHRADENÁ/NEZNAČENÁ CYKLOTRASA - napriek veľkému počtu cykloturistov v letných mesiacoch, Stekník nemá vyznačené cyklotrasy ani vyhradené pruhy pre cyklistov, ktorých cesta často vedie po úzkej hlavnej ceste.

15 NEUDRŽIAVANÁ SKRATKA - trasa okolo zámokých záhrad spájajúca hornú a sponú časť obce je zarastená, neudržiavaná a nespevnená.

HODNOTY

Zámok s terasovitými záhradami

Historická náves formovaná priečeliami a murovanými plotmi s klenutými vstupnými bránami

Autobusové zastávky - jediný spôsob verejnej dopravy do obce

Budova krčmy s objektom bývalého pivovaru v zadnej časti pozemku

Murované vstupné brány zvyčajne vyznačujú vstup na statok

Barokná sýpka

Komunitné centrum v objekte bývalých potravín.

Pôvodná hlavná cesta vedúca do obce a bývalá hlavná vstupná brána do zámku

Krajina žateckých chmelnic

Zrúcanina osembokej kaplnky z 18. storočia nad liečivým prameňom

Vodný prvok nádže uprostred návsi

Sochy na nádvorí zámku kedysi lemovali hlavnú cestu medzi sýpkou a zámkom

Pohľadové dominanty pri vstupe do obce zo západnej strany

Zámok Stekník

Baroková sýpka

Stodolová hradba

Pohľad do krajiny od objektu sýpky

Milá

České stredohoří

Raná

Oblík

PROBLÉMY

Neprehľadná zákruta

Pristupová cesta k zámku ako parkoviisko

Zastávka pripomínajúca väznicu

Ostrá neprehľadná zákruta bez chodníka pre chodcov

Pešia trasa k návsi vedie po ceste neuspôsobenej inej než automobilovej doprave

Zarastajúca nevyužitá plocha pod zámkom, objekt záhradného domčeka a chátrajúca ubytovňa

Chátrajúca historická sušiareň

Nevyužívaná cesta popri zámeckých záhradách

Prázdne zámecké záhrady a výhľad do krajiny blokováný vzrastlými stromami

Zúžená cesta k autobusovej zastávke bez chodníka a nočného osvetlenia

Cesta smerujúca od zámku k sypke končí brigádnickými ubytovňami

Česačky na juhovýchodnom konci obce

Chátrajúci nevyužívaný objekt bývalých potravín

Náves ako parkoviisko

Objekt česačky za obcou

Juhovýchodný koniec obce

HISTÓRIA OBCE^[19]

Prvé osídlenie oblasti, siaha podľa archeologických nálezov v okolí až do praveku.

Prvá písomná zmienka o obci pochádza zo stredoveku, konkrétne z roku 1389. Obec vtedy niesla názov Vzteknilnec a spomína sa v dokumente o spore o pozostalosť medzi Hynkem Pluhem z Orlíka a Plichtou ze Žerotína. Stekník bol dlho samostatným statkom no pred rokom 1539 sa stal súčasťou líčkovského panstva, ktoré spravoval rod Lobkoviců. Z tohto obdobia pochádza aj prvá zmienka o tvrdzi. Stekník patrí krátko aj pod Velenice (1542-1543) ale neskôr bol opäť pripojený k Líčkovu.

V roku 1595 Stekník kupuje od cisára Rudolfa II. Jiří starší Kaplíř ze Sulevic a pripája ho k svojmu panstvu Tuchořice. Zanedlho na to sa však Stekník znova osamostatnil. Po tridsaťročnej vojne bol Stekník rodine Kaplířů skonfiškovaný a predaný Janu Aldringerovi. Následovalo striedanie majiteľov z radov drobnej šľachty a mešťanov.

Stekník (v tomto období nazývaný Štěknice) patrí pod statok Lipno a podľa bernej ruly ho tvorí 7 usadlostí z toho 5 sedliackych a 3 pusté.

Bohatý žatecký mešťan Jiří Kulhánek z Klaudensteinu kupuje pozostatky vyhoretej tvrdze a spustošenej vsi. Na mieste tvrdze stavia zámok v štýle vrcholného baroka. Jeho vnuk Jan František Kulhánek ho neskôr rozšíri a upraví do dnešnej podoby, v rokokovom štýle.

V roku 1784 vypukol v obci požiar. Zhorelo 15 domov a 5 stodôl. Po tejto tragédii ob-

jekty v dedine dostali baroknú podobu a juhovýchodne od obce bola postavená sýпка v barokovom štýle.

V roku 1796 František Kulhánek predáva Stekník rytierovi Antonínu Josefu Korbovi z Weidenheimu. Za Antonína Jozefa panstvo Stekník tvorili zámok s dedinou, panský hospodársky dvor, pivovar a liehovar.

Rod Korbou Stekník vlastnil až do roku 1892, kedy panstvo dedične prešlo do držby rodiny Henetov.

Po zrušení poddanstva v roku 1848 sa Stekník stáva samostatnou obcou.

V roku 1880, kedy mal Stekník najviac obyvateľov (260) zasiahla oblasť rozsiahla povodeň.

Začiatkom 20. storočia tvorilo prevážnu väčšinu obce obyvateľstvo nemeckej národnosti (78%). To zapríčinilo, že po Mníchovskej dohode pripojený k nacistickému Nemecku. Po 2. svetovej vojne bolo nemecké obyvateľstvo vysťahované. Na ich miesto prišli voločský Česi.

Do roku 1960 bol Stekník bol obcou spadajúcou pod Žatecký okres. Po reorganizácii ale pripadol pod obec Louny a stal sa osadou pod správou obce Zálužice.

V roku 1995 bol Stekník prehlásený vesnickou pamiatkovou zónou.

Hore: Statky s baroknými bránami, náves a obecný úrad

[20] Historické poľadnice, Zdroj: Žatecko na starých pohlednicích, <https://www.zaluzice.cz/>, 2023

Dole: Zámok, náves a hostinec U chmelové hlávky

[20] Koloniál, Hostinec U chmelové hlávky, náves

Baroková sýpka

Dom č.p. 27

Západná strana návsi

Južná časť návsi

[21] Bývalá hlavná prístupová cesta do zámku vedúca popri sýpke

[22] Pohľad dokrajiny cez zámocké záhrady

Objekt hostinca

Dom č.p. 33

[22] Zámok a sýpka týčiace sa nad chmelnicami

Náves pohľad z juhu

Hospodársky dvor č.p. 22

[23] Historická fotodokumentácia (rok 1984) poskytnutá archívom pamiatkového ústavu v Ústí nad Labem.

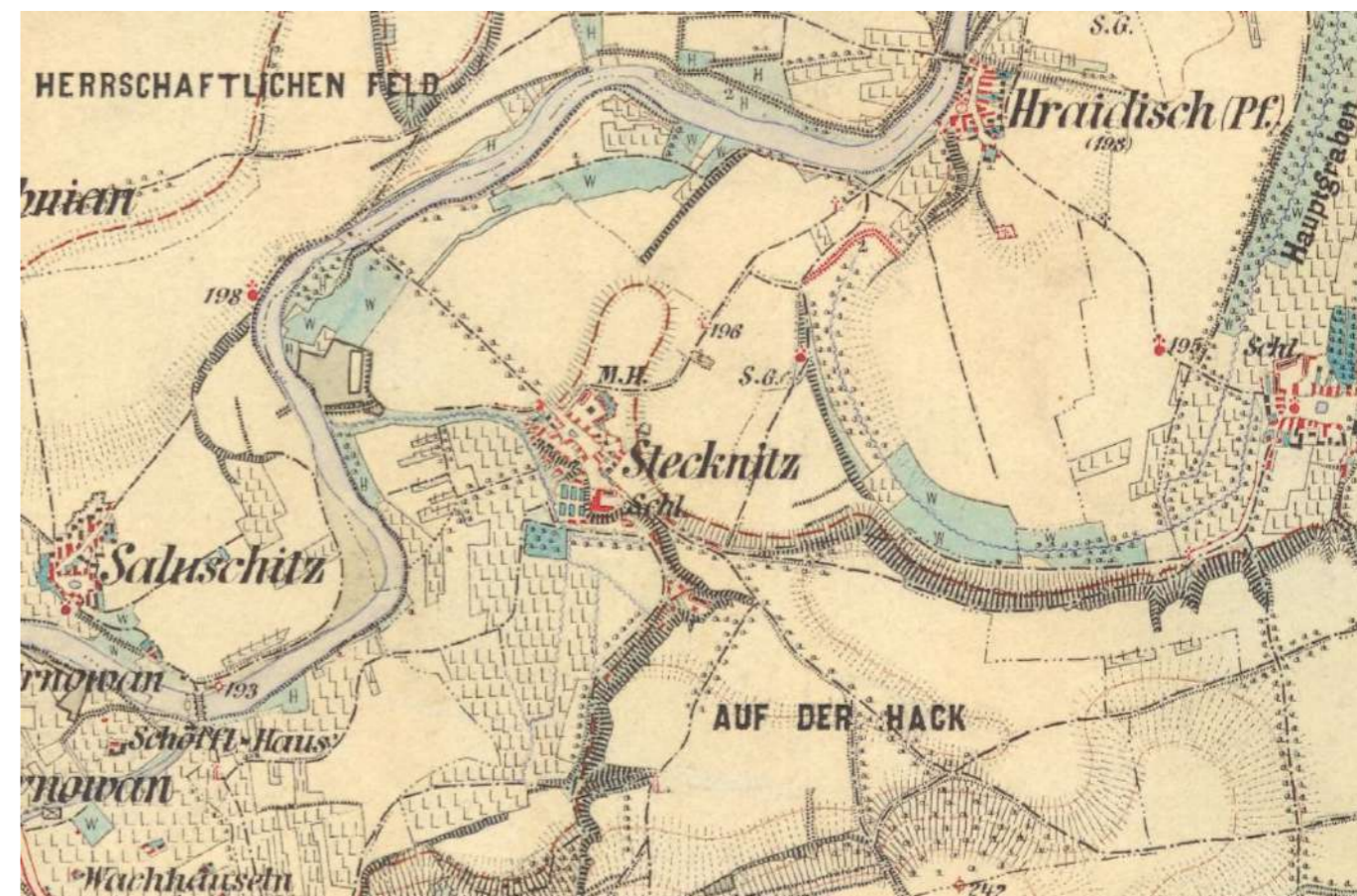
Mullerovo mapovanie 1720, Čechy

II. Vojské mapovanie 1836-1852; 1: 2 880; Čechy

I. Vojské mapovanie 1764-1768, Čechy

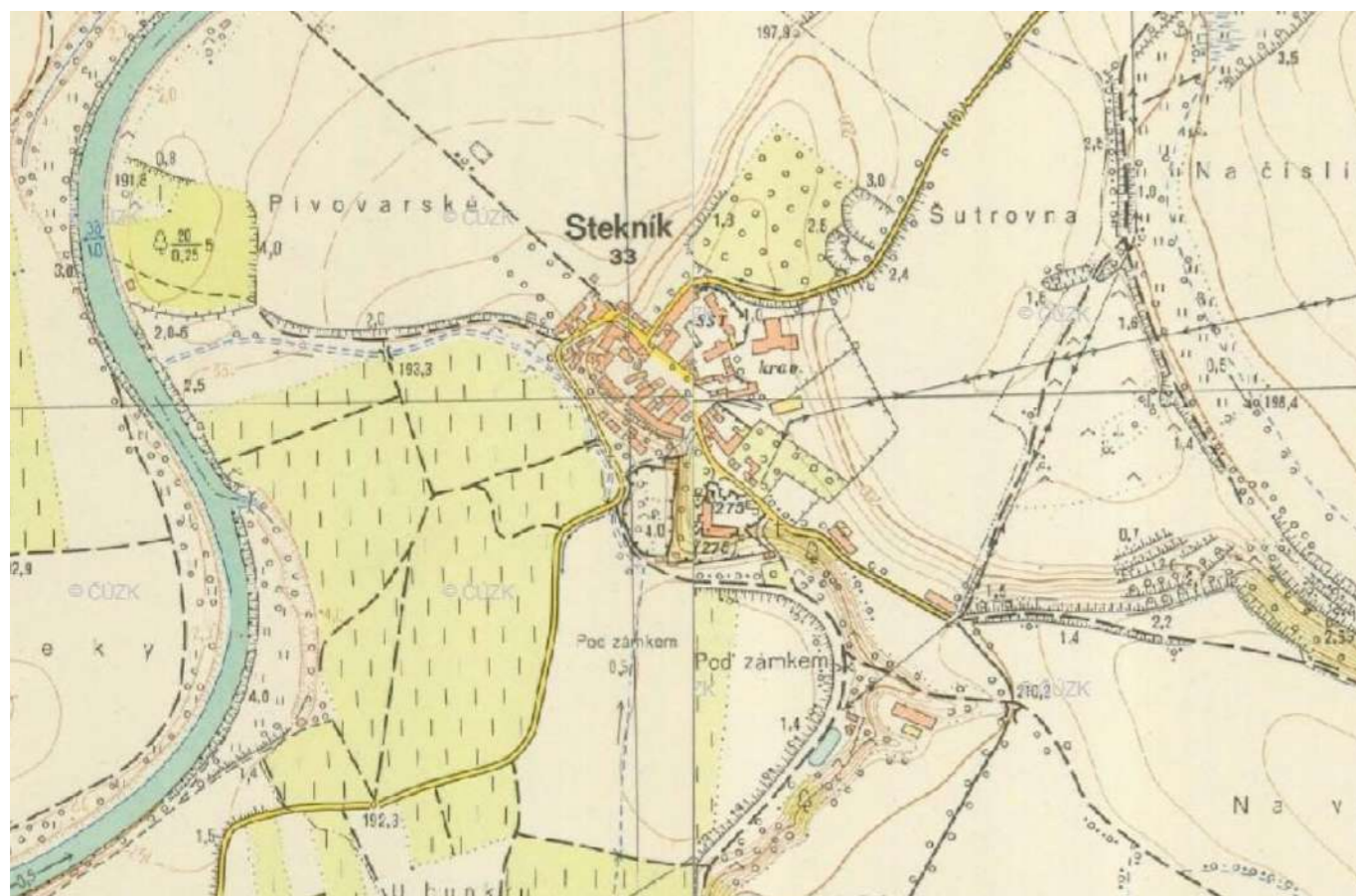
III. Vojské mapovanie 1836-1852; 1: 2 880; Čechy

[25] Archivne mapy, ČUZK Geoportál, <https://oldmaps.geolab.cz>, 2022

Stabilný kataster, 1843, Čechy

Topografické mapy systému S-1953, 1:10 000, Čechy

[26] Archivné mapy, ČUZK Geoportál, <https://oldmaps.geolab.cz>, 2022

VÝVOJ NÁVSI^[24]

Centrum obce Stekník je obdĺžneho pôdorysu. Tento tvar indikuje že obec bola umelo založená, navyše je tento tvar typický pre poľnohospodárske usadlosti v okolí Pohoří.

Parcely v obci sú zväčša jasne definované hospodárskymi dvormi, ktorých stavby sú usporiadané po obvode pozemku. Toto usporiadanie budov je charakteristické pre dediny v regióne severozápadne od Prahy. Zo strany návsi sú tak pozemky určené uličnou čiarou zatiaľ čo zadnú časť jasne vymedzujú objekty stodôl. Na západnej strane návsi pozemky za stodolami prechádzajú do terasovitých záhrad. Stodoly sú navyše na tejto strane pospájané po kratšej strane a vizuálne tak tvoria hradbu.

Druhotná zástavba chalupníckymi a domkářskými objektami vznikla na západnom a južnom svahu plošiny na okraji intravilánu.

Na juhovýchodnej strane obci dominuje rokokový zámok s terasovitými záhradami na južnej a východnej strane, zvažujúcimi sa do údolia. Poloha zámku mimo jadro alebo hospodársky dvor naznačuje že mu nepredchádzalo žiadne stredoveké feudálne sídlo.

Juhovýchodne od zámku stojí objekt barokovej sýpky patriaci taktiež k zámockému hospodárskemu dvoru, ten sa ale nachádzal na opačnej strane dediny, v jej severovýchodnej časti (v súčasnosti sa tam nachádza sídlo Chmelařského inštitutu).

1938

najstaršie dohľadane ortofoto zachytáva usadlosť v stave takmer nezmenenom oploti historickým mapám. Na snímku možno vidieť zachovalý panský hospodársky dvor a zámocké záhrady s vnútorným členením.

1953

snímok zachytáva Stekník po znárodnení. V roku 1949 boli pozemky veľkostatoku rozparcelované a zámok začal slúžiť Výskumnému ústavu chmelařskému v Žatci. Zmenu funkcie dokladajú najmä záhrady, ktorých členenie sa oproti roku 1938 postupne stráca. V severo západnej časti možno vidieť aj nové rozdelenie pripomínajúce záhony. Z návsi zmyzlo stromoradie.

1958

na ortofotografii je možné vidieť rozširovanie areálu Výskumného ústavu vo východnej časti. Tomuto rozširovaniu podľahla drobná zástavba pravdepodobne rodinných domov v juhovýchodnej časti. Na snímku je taktiž vidieť ďalší úpadok zámockých záhrad.

1966

na snímku opäť možno sledovať ďalšie rozširovanie Výskumného ústavu, tentokrát postavením súboru budov slúžiacich ako sklady v severo východnej a východnej časti. V časti juho východnej za baroknou sýpkou zas boli vybudované ubytovne pre sezónnych pracovníkov a česačky.

1975

ďalšie rozširovanie areálu vo východnej časti o budovy skladov. Historická stodola vo východnej časti bola rozšírená o prístavbu. Murovaný plot ohradzujúci panský statok v severnej a východnej časti bol vo východnej časti odstránený. Zámocké záhrady úplne strácajú svoje pôvodné barokové členenie. V južnej časti je postavená ďalšia budovy pre ubytovanie sezónnych pracovníkov.

1995

v tomto roku prešiel Stekník už len malými úpravami. Nové stavby znova pribudli v areáli Výskumného ústavu.

2005

V posledných 20-tich rokoch sa v Stekníku nekonali žiadne významné úpravy. Z fotiek je možné vidieť, že na námestia sa podľa historických fotiek vrátilo stromoradie a vo východnej časti za dedinov bola postavená nová budova česačky chmeľa.

2011

2017

2022

[31] Zdroj: Letecké snímky, ČUZK Geoportál, <https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/>, 2022

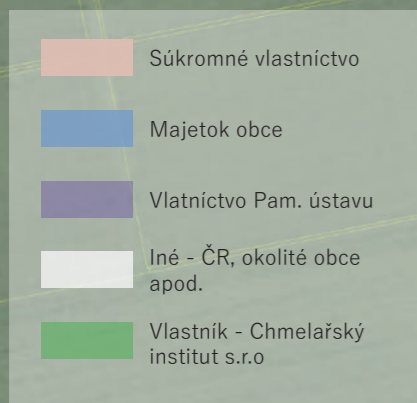
- Zachovalosť urbanistickej štruktúry- vesnícka pamiatková zóna
- Štátny zámok Stekník so záhradami - kultúrna pamiatka a hlavné turistické lákadlo obce
- Baroková sýpka
- Zachovalá takmer pôdodná historická krajina - krajinná pamiatková zóna
- Vysoká miera autenticity väčšiny stavieb v obci
- Stále živá tradícia pestovania a spracovávania chmeľa
- Umiestnenie na vyvýšenom ostrohu - výhľady do krajiny
- Priestranná návesť s vodnou plochou
- Pivovarnícka tradícia
- Snaha o propagáciu Žateckej chmelárskej krajiny
- Záujem Žatce o regionálny rozvoj
- Regionálna spolupráca
- Blízkosť rieky Ohře

- Revitalizácia areálu zámku Stekník
- Chmelársky inštitút ako vzdelávací inštitút v oblasti pestovania chmeľa
- Panoramatické umiestnenie vesnice
- Napojenie na mesto Žatec a jeho tradíciu spracovania a predaja chmeľa
- Cesta chmele- náučná cesta v krajine
- Vyhlásenie pamiatkovou zónou možný vstup do UNESCO - príliv návštevníkov
- Rieka Ohoř -potenciál pre vytvorenie vodáckej cesty zo Žatca do Stekníku
- Prameň so zrúcaninou kaplnky- potenciálne miesto turistického záujmu
- Vojenské bunkre v okolí - lákadlo pre nadšencov novodobej histórie
- Blízkosť obce Trnvan, cez ktoré vedie železničná trať
- Sušiarne Schloshoff a Hassmann v blízkosti
- Medzinárodná spolupráca
- Spolupráca s okolitými obcami a mestom Žatec
- Festivaly a kultúrne akcie zamerané na tématiku chmeľa
- Možnosť ubytovania
- Napojenie na okolitú sieť cyklotrás

- Chýbajúca občiansa vybavenosť
- Zlá napojenosť na technickú infraštruktúru- chýbajúca verejná kanalizácia, napojenie na plyn
- Slabá dopravná infraštruktúra -presuny poľnohospodárskej techniky centrom návsi- stret s chodcami
- Súbor stavieb chmelárskeho inštitútu mimo merítko obce- čiastočné rozrušenie urbanistickej štruktúry
- Nevyznačené cyklotrasy na úzkej hlavnej ceste
- Chýbajúce parkovacie plochy
- Nepripravenosť obce na príliv turistov
- Slabá informovanosť návštevníkov
- Zlá priama napojenosť obce na významnejšie dopravné tepny alebo iné ako automobilové spôsoby dopravy

- Chátrajúce nevyužívané objekty
- Infraštruktúra dopravná ani technická nie je stavaná na väčší počet návštevníkov
- Starnutie obyvateľov obce, sťahovanie sa do miest za prácou a vybavenosťou
- Pohyb ťažkých poľnohospodárskych strojov cez náves
- Chýbajúce parkovanie kapacity
- Nevhodne použité materiály
- Odlúčenosť obce od väčšej dopravnej tepny
- Upadajúce okolité obce
- Globálne rizika

[33] Mapový podklad, ČÚZK, k dohľadaniu na: <https://ags.cuzk.cz/>, 2023
[34] Informácie o pozemkoch, ikatastr, <https://www.ikatastr.cz/>, 2023

Vstup do chmeľařského inštitútu

Severozápadná časť inštitútu - garáže a sklady

Spoločenské centrum pohľad od severu

Krčma-budova bývalého pivovaru

Kancelárie chmel. inštit.

Sklady chemikálií a chladiarne

Česačka východne od obce

Česačky južne od obce

Ubytovňa v areály inštitútu

Pohľad do zastavaného dvora

Severný pohľad na návės

Historická hlavná prístupová cesta do obce

Bývalé barokové koniárne - dnes sklad

Barokové koniárne pohľad východný

Východná strana návsi

Západná strana návsi

Stodola v severozápadnej časti areálu inštitútu

Rybník na juhovýchodnom okraji obce

A

Socha sv. Jána Krstiteľa

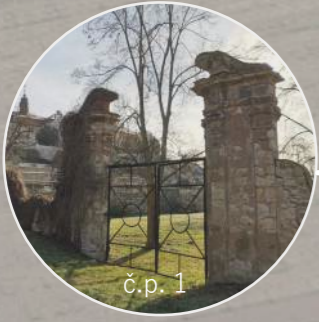
Socha sv. Jána Nepomuckého

Socha Panny Márie

Socha sv. Floriána

ČÚZK

ČÚZK

ČÚZK

ČÚZK

3. ANALÝZA HISTORICKÝCH OBJEKTŮV

ČÍSLO POPISNÉ 9 A 10^[44]

HOSPODÁRSKY DVOR

KULTÚRNA PAMIATKA

ČÍSLO ÚSKP 43620/5-1499

Hlavná brána pohľad z návsi

Ubytovňa

Kancelárie

Stodola a časť kravina pohľad z dvora

UMIESTNENIE: Severovýchod návsi.

Usadlosť z druhej polovice 18. storočia je tvorená solitérmi obytných a hospodárskych stavieb. Areál je vymedzený úsekmi ohradných stien, ktoré sú prelomené zdobnými murovanými bránami.

V západnej časti areálu sa nachádza jednoposchodový objekt (č.p. 9) slúžiaci ako ubytovanie pre brigádnikov. Jedná sa o murovanú stavbu postavenú na pôdoryse tvare T zastrešenú polovalbovou strechou s keramikou strešnou krytinou.

V zadnej časti je k budove napojená prízemná murovaná prístavba s obytným podkrovím, v ktorej sa nachádza hygienické zázemie a školiaca sála.^[45]

Za ubytovňou sa nachádzajú objekty garáží a skladov, ktoré vznikli v stavebnej proluke v rohu pozemku. Garáže naväzujú na objekt barokovej stodoly, ktorá dominuje severnej hrane pozemku. Stodola je zastrešená sedlovou strechou s hrebeňom rovnobežným s cestou za ňou.

Dlhšie strany objektu sú členené slepou arkádou s oblúkovým zaklenutím a posuvnými vrátami^[47] (zo severnej časti - od cesty- sa jedná o slepú vrá-

ta). V súčasnosti je stodola využívaná na skladovanie vysušeného chmeľa.

Súbežne s ubytovňou, cez nádvorie, sa nachádza objekt slúžiaci ako kancelárie chmeľárskeho inštitútu. Ide o jednoposchodový murovaný objekt obdĺžneho pôdorysu zastrešený valbovou strechou s keramikou strešnou krytinou. V prízemí objektu sa nachádza bývalá kuchyňa a konferenčná miestnosť. Poschodie je venované kanceláriám zamestnancov.

Hospodársky dvor z východu uzatvára pozdĺžna budova skladov, ktorá v minulosti slúžila ako kravín. Prízemná stavba je zastrešená sedlovou strechou s keramikou strešnou krytinou so štítovou hranou zdobenou krivkou so zalomením.^[48]

Južnú časť hospodárskeho dvora tvorí objekt bývalých koniarní, dnes využívaný ako sklady techniky.

SÚČASNÝ STAV: Objekty hospodárskeho dvora sú po rekonštrukcii a v súčasnosti celoročne využívané chmeľárskym inštitútom. Nádvorie, ktoré budovy vymedzujú je zastavané objektmi skladov poľnohospodárskych strojov.

ČÍSLO POPISNÉ 19 [49]

HOSPODÁRSKY DVOR

KULTÚRNA PAMIATKA
ČÍSLO USKP 106859

Z ľava - výmenník a dom - pohľad z návsi

12 8 98 Stodola s pripojenými chlievami vpravo

Špýchar

Stodola s terasovitým záhradami

12 8 98 Sušiareň naväzujúca na výmenník

UMIESTNENIE: Juhozápadná strana návsi.

Areál tvorí súbor hospodárskych a obytných budov rozmiestnených po obvodě pozemku, tvoriac tak hospodársky dvor. Ten z východnej strany uzatvára novodobá brána.

Hlavná obytná časť je situovaná v prízemnom murovanom objekte so šikmou strechou a štítom orientovaným do návsi. Dom má pravdepodobne jadro z 18. až počiatku 19. sotorčia. Priečelie domu je výsledkom úprav v 20. storočí, kedy sa menila aj jeho vnútorná dispozícia. [50]

V zadnej časti sú na dom napojené chlievy. Tie boli pristavené v prvej polovici 19. storočia. Jedná sa o menšiu dvojposchodovú stavbu, murovanú z pálených tehál a zastrešenú pultovou strechou. [55]

Na protiláhlej strane dvora sa nachádza poschodový murovaný objekt bývalého výmenníka. Ten bol pôvodene jednoposchodový, no pri úpravách v 20. storočí bol nadstavaný o ďalšie poschodie. Dnes sa v jeho prednej časti nachádza obytné prízemie s trojdielnou dispozíciou. Poschodie malo hospodársky účel a slúžilo ako sušiareň chmeľa. Úprava fasády pochádza z rovnakého obdobia ako priečelie prízemného domu. Úprava oboch fasád reflektuje secesné motívy mestských priečelí. [51]

Na výmenník v zadnej časti naväzuje budova sušiarne. Tá je taktiež dvojposchodová a murovaná, zastrešená sedlovou strechou pretiahnutou smerom do dvora tak, aby kryla celé poschodie. Prízemie stavby bolo využívané ako stajne, zatiaľ čo druhé poschodie slúžilo pre sušenie chmeľa. [52]

Na sušiareň naväzuje špýchar. Ten je murovaný z ražných vápenopieskových tehál bez omietnutia. Objekt je dvojposchodový, ale zhruba o pôdnu nadezdívku nižší než sušiareň. [53]

Dvor uzatvára stodola v zadnej časti pozemku ktorá je pravouhlo pristavaná ku chlievom. Objekt pochádza z druhej polovice 19. storočia. Je murovaný z vápenopieskových tehál a zastrešený sedlovou strechou. [54]

Na štítovú stenu stodoly naväzujú chlievy. Jedná sa znova o dvojposchodovú budovu zastrešenú sedlovou strechou, tá je ale pretiahnutá smerom do dvora tak, aby lícovala s fasádou stodoly. Samotná budova chlievov je oproti stodole ustúpená.

Na západnej strane pozemku za stodolou sú vybudované terasovité záhrady podopierané múrikmi. V záhrade sa nachádzajú aj pozostatky sadu.

SÚČASNÝ STAV: V súčasnosti sú objekty nevyužívané. Budovy sú schátrané a potrebovali by rekonštrukciu. Dvor je v súkromnom vlastníctve a nie je naň možný prístup.

Zľava - výmenník a dom - pohľad z návsi

Sušiareň chmeľapohľad z dvora

Sušiareň vnútorný pohľad

Stodola

Sýpka pohľad od dvora

Stodola s terasovitými záhradami - západný pohľad

Chlievy

ČÍSLO POPISNÉ 20^[57]

HOSPODÁRSKY DVOR

KULTÚRNA PAMIATKA

ČÍSLO ÚSKP 106961

UMIESTNENIE : Juho-západná časť návsi

Areál je tvorený súborom stavieb hospodárskych a obytných, umiestnenými po obvode pozemku, čím vzniká jasne vymedzený dvor.

Pôvodnou obytnou stavbou je dom na fotke v pravo. Jedná sa o prízemnú murovanú stavbu so sedlovou strechou a štítom orientovaným do návsi, ktorý je datovaný 1913. Vnútna dispozícia domu je tradičná trojdielna.^[58]

Na dom je v zadnej časti napojená sýpka - murovaný prízemný objekt s pôdnou nadstavbou, do ktorej sú prerazené zdvojené vetracie otvory a nakladací otvor. Sýpka je zastrešená sedlovou strechou s keramikou strešnou krytinou. Objekt pochádza z konca 19. storočia.^[60]

Na sýpku zo západnej strany naväzuje murované torzo trojposchodovej sušiarne pôvodne zastrešenej pulťovou strechou s malým sklonom.^[61]

Dominantou areálu je stodola v juho-západnej časti. Jedná sa o murovaný objekt zo zmiešaného muriva so sedlovou strechou. Objekt je vo vnútri rozdelený štítovou protipožiarňovou stenou na dva priestory, každý so samostatným vstupom. Nad vjazdom s mohutnými posuvnými dverami na pravej strane je umiestnený štítok s datáciou 1926. Nad vchodom ľavej časti je umiestnený obdĺžny nakladací

otvor. Touto časťou je taktiež možné prejsť do záhrad za stodolou.^[63]

Na stodolu sú z južnej strany napojené chlievy. Jedná sa o poschodový murovaný objekt so sedlovou strechou s nízkym sklonom a hrebeňom vedúcim rovnobežne s dlhšou stranou pozemku.^[65]

Východne od chlievov oproti domu sa nachádza výmenník, prízemného charakteru so sedlovou strechou a štítom orientovaným do návsi. Úprava priečelia pochádza z rovnakého obdobia ako v prípade domu.^[59]

Medzi objektami domu a výmenníku z uličnej strany sa nachádza pilierový vjazd uzavretý novodobými drevenými vrátami a úsek ohradnej steny s elipticky zaklenutou brávkou pre peších.

Základ usadlosti pochádza z 18. storočia. Súčasná podoba je ale výsledkom prestavby zo začiatku 20. storočia. V zadnej časti areálu za stodolou sa nachádzajú terasovité záhrady s tehlovými stenami, ktoré vyrovnávajú svažité terén na západnej strane.^[66]

SÚČASNÝ STAV: Objekty na parcele sú až na stavbu v sýpky, v celkom odbrom stave. Z výmenníka sa pravdepodobne po prestavbe v 20. storočí stala ďalšia obytná stavba. Dvor je v súkromnom vlastníctve a nie je naň voľný prístup.

Zľava - výmenník a dom - pohľad z návsi

Stodola pohľad z dvora

Stodola pohľad zo záhrad

ČÍSLO POPISNÉ 21^[67] HOSPODÁRSKY DVOR

UMIESTNENIE: Juhozápadná strana návsi

Areál usadlosti tvoria po obvode usporiadané obytné a hospodárske staby. Smerom do návsi je dvor ukončený pilierovou bránou s novodobou zdobnou brámkou.

Obytná budova domu je situovaná v severnej časti pozemku. Jedná sa o prízemnú murovanú stavbu so sedlovou strechou obrátenou štítom do návsi. Vnútorňá dispozícia je trojdielna, pričom štítové priečelie je pôdorysne skosené. To je zapríčinené návaznosťou na časť staršieho objektu pri prestavbe v 20. storočí.

Oproti domu sa nachádza prízemný objekt výmenníka pochádzajúci zo začiatku 20. storočia. Ten je rovnako ako dom zastrešený sedlovou strechou orientovanou štítom do návsi. Strechy oboch budov majú keramickú krytinu

z bobrovky.

Dnešná podoba oboch objektov pochádza zo začiatku 20. storočia

Západnú stranu pozemku uzatvára stodola - prízemný murovaný objekt so sedlovou strechou krytou pálenou bobrovkovou krytinou a sedlovým vikierom v severo-východnej časti.^[68]

Na západnej strane za stodolou sa nachádzajú terasovité záhrady podopreté kamenným múrikom.

SÚČASNÝ STAV: Budovy na pozemku sú v dobrom stave. Údržbu by potrebovali západné záhrady ktoré sú neudržiavané. Dvor je v súkromnom vlastníctve a nie je naň voľný prístup.

Stodola s torzom chlievov

Z ľava - stodola, torzo chlievov a dom

Štítová stena domu pohľad od suseda (č.p. 23)

ČÍSLO POPISNÉ 22^[69] HOSPODÁRSKY DVOR KULTÚRNA PAMIATKA ČÍSLO ÚSKP 106760

UMIESTNENIE: Západná časť návsi

Do návsi sa usadlosť obracia iba ohradným múrom a bránou s elipticky zaklenutým vjazdom. Ten má novodobu upravenú lícovú plochu. Budovy usadlosti sú vránci obce atypicky umiestnené v zadnej časti pozemku.

Obytná časť - dom sa nachádza na severovýchodnej strane areálu. Jedná sa o prízemnú murovanú stavbu zastrešenú sedlovou strechou, ktorá je na oboch koncoch zvýšená a lemovaná tehliami. Pravá časť objektu je hospodárskeho charakteru a slúžila ako chlievy. Vnútorňá dispozícia ľavej, obytnej časti, má štvordielne členenú dispozíciu. Nad vstupom sa nachádza nakladací vikier s murovaným štítom, s volskými okami po stranách. Obdobný nakladací otvor sa zrejme nachádzal aj nad pravou časťou. Jadro

domu pochádza z konca 18. až začiatku 19. storočia, pričom úprava koncom 19. storočia pravdepodobne zmenila vnútornú dispozíciu. Dnešná podoba domu pochádza zo začiatku 20. storočia.^[70]

Stodola v severozápadnej časti dvora je prízemný objekt murovaný z opuky so sedlovou strechou krytou keramickou bobrovkou.^[71]

Na stodolu naväzuje torzo bývalých chlievov - prízemný murovaný objekt.

SÚČASNÝ STAV: Objekty na pozemku sú v havarijnom stave a potrebovali by rekonštrukciu. Dvor je v súkromnom vlastníctve a nie je naň voľný prístup.

ČÍSLO POPISNÉ 23^[75] HOSPODÁRSKY DVOR KULTÚRNA PAMIATKA ČÍSLO ÚSKP 106722

UMIESTNENIE: Severozápadná strana návsi

Areál tvoria obytné a hospodárske budovy rozmiestnené po obvode dvora, ktorý smerom do návsi uzatvára pilierovitá brána s brámkou, obe novodobé.

Obytná časť-dom je situovaný v severo-východnej časti pozemku. Jedná sa o dvojposchodový murovaný objekt s polovalbovou strechou orientovanou štítom do návsi. Priečelie domu je dvojsose členené kamenným soklom na vrchu zvýrazneným pásom tehál, hladkým pásom rímsy nad prízemím a profilovanou korunnou rímsou nad 2.NP. Náročia objektu sú zvýraznené lizénami. V štíte smerujúcom do návsi je prerazené okno s reléfmi šišíek po stranách. Vnútorňa dispozícia domu je trojdielna. Dešná podoba exteriéru pochádza zo začiatku 20. storočia. ^[76]

V zadnej časti na dom naväzuje budova výmenníka, ktorá bývala pôvodnou obytnou stavbou na pozemku (bývalé č.p. 35). Jedná sa o prízemnú murovanú stavbu zastrešenú sedlovou strechou s keramikovou krytinou z bobroviék. Strecha je zo strany dvora nad vstupom prelomená vikierom s murovaným štítom s nakladacím otvorom.

Zo severovýchodnej strany ulice je výškový rozdiel klesajúceho svahu vyrovnaný vysokým kamenným soklom.

Vnútro je rozdelené do dvoch častí. Južná časť, bližšie k domu, má obytný charakter s torjdielnou dispozíciou, zatiaľ čo severnú časť tvoria hospodárske priestory. Toto rozdelenie odzrk-

adľuje aj severovýchodné priečelie, ktoré na dve časti rozdeľuje jednoduchá lizéna. Okná na tejto strane sú orámované štukovou šambránou s ušami. Výzdobu dopĺňa podokenná rímsa s parapetom zdobeným vystupujúcimi kruhmi. Nad oknami sa nachádzajú klenáky v podobe ženských hláv doplnené rozetou v oblasti korunnej rímsy. ^[77]

Na výmenník v severnej časti naväzuje budova sušiarne chmeľa. Ide o dvojposchodový murovaný objekt so sedlovou strechou z vlnitého plechu. V 2.NP sa nad otvorom nachádza datácia 1924. Prístup do objektu je z hospodárskej časti výmenníka. ^[78]

V severnom rohu areálu je vedľa sušiarne postavený objekt kolny. Jedná sa o drobný opukou murovaný prízemný objekt so sedlovou strechou krytou vlnitým plechom. Do objektu sa vstupuje segmentovo zaklenutým vstupom, ktorý je bez brány. ^[79]

Pozemok na severe uzatvára stodola- vysoký prízemný objekt murovaný z opuky a tehál zastrešený sedlovou strechou s betónovou strešnou krytinou. zo severnej strany má stodola vysoký kamenný sokel vyrovnávajúci svahovitý terén v severnej časti. ^[80]

SÚČASNÝ STAV: Hospodársky dvor je v súčasnosti prehlásený kultúrnou pamiatkou. Je obývaný a budovy by potrebovali malú údržbu.

ČÍSLO POPISNÉ 26 ^[82] A 27^[83] DOM

KULTÚRNA PAMIATKA
ČÍSLO ÚSKP 43370/5-1502 A 42361/5-1503

UMIESTNENIE: Juhovýchodne od návsi.

L, čím vzniká malé nádvorie otvárajúce sa smerom k ceste.

Murované prízemné objekty zastrešené sedlovými strechami s vetracími otvormi v podobe volských ok. Štíty striech sú ozdobne spracované v barokovom štýle s konkávne-konvexnými krídlami a oválnym segmentom vo vrchole. Táto zdobnosť je zapríčinená väzbou k zámockému areálu a jeho stavebnej činnosti, ktorý sa nachádza na protiľahlej strane cesty.

Odhadovaná dátácia stavieb je okolo roku 1800. Vnútorňa dispozícia je trojdielna s atypickým vstupom od krajného dielu

SÚČASNÝ STAV: Budova s popisným číslom 26 je v súčasnosti využívaná rekreačnému pobytu. Dom číslo 27 je nevyužívaný, patrí však rovnakému majiteľovi. Obe stavby kultúrnymi pamiatkami a potrebovali by rekonštrukciu.

Dom číslo 27 je napojený na hospodársku stavbu chlievov v tvare

BAROKOVÁ SÝPKA^[84] ČÍSLO POPISNÉ 41

KULTÚRNA PAMIATKA
ČÍSLO ÚSKP 43573/5-1504

UMIESTENIE: Solitér v juhovýchodnej časti obce.

Sýpka je tojposchodová murovaná stavba z opuky. Jej pôdorys je pretiahnutého obdĺžneho tvaru. Vznik objektu je datovaný do druhej polovice 18. storočia.

Sýpka je zastrešená mansardovou strechou s keramikou krytinou z bobroviak. Štíty sú v hornej hrane tvorené skosenou krivkou so zalomením. Na severo-západný štít naväzuje strecha sušiarne, zatiaľ čo na juho-východnom sú umiestnené tri okná a nakladací otvor s balkónom. Strecha je z juhozápadnej časti prelomená dvoma vikiermi s murovanými štítmi a krivkovo tvarovanými vrchnými rímsami. Rovina strechy je taktiež prerušovaná vetracími otvormi v dvoch úrovniach z oboch strán.

Obe dlhšie strany sýpky sú jedenástosé. Juhovýchodná fasáda je dvojosá. Okná objektu sú obdĺžnikového tvaru, lemované špaletami otvárajúcimi sa smerom von.

V šiestej ose z juhozápadnej strany medzi prízemím a druhým nadzemným podlažím je do steny osadený kamenný erb rodiny Kulhánků, ktorá vlastnila zámok Stekník v rokoch 1681-1796.

Do sýpky sa vstupuje z juhozápadnej strany. Ostenie vstupných dverí tvorí z profilovaných opukových portálov s ušami a zvýrazneným klenákom v nadpraží. Dverný otvor je vyplnený historickými protipožiarnymi dverami, ktoré sú značne skodorované. Okná v prízemí sú opatrené barkok-

nými mrežami z ohýbaných prútov spojovaných kovovými sponami.

K sýpke je zo severozápadnej strany prístupná sušiareň rovnakej výšky. Tá je murovaná z opuky a tehál a zastrešená sedlovou strechou s keramikou bobrovkou krytinou. V minulosti sa nad strechou nachádzala konštrukcia časti sušiarne zariadenia tá ale bola pravdepodobne pri preskladaní strešnej krytiny odstránená.

Do sušiarne sa vstupovalo z juhozápadnej strany. Dverný otvor (dnes zamurovaný) má kamenné ostenie s nadsvetlíkom. Otvory na objekte sú segmentovo zaklenuté tehlymi.

Sušiareň vo vnútri obsahuje pozostatky technických prvkov ako napríklad dva liatinové kotly patenty Linhart Rakovník.

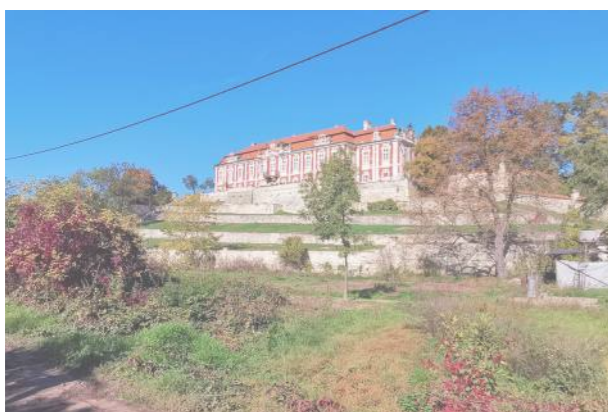
K sušiarňi zo severo západu prilieha prízemná-murovaná budova kotelne. Tá je zastrešená sedlovou strechou taktiež z keramickej krytiny. Sušiareň vo vnútri obsahuje technické prvky a to dva liatinové kotly značky Linhart Rakovník.

SÚČASNÝ STAV: Objekt sýpky v súčasnosti nie je využívaný. Pôvodná omietka je na väčšine fasád opadaná. Objekt by potreboval rekonštrukciu. Pri dokumentácii v roku 2016 neboli odhalené žiadne statické poruchy.

ZÁMOK STEKNÍK^[86] ČÍSLO POPISNÉ 1

KULTÚRNA PAMIATKA
ČÍSLO ÚSKP 42664/5-1498

UMIESTENIE: Solitér v juhovýchodnej časti obce.

Areál zámku tvorí súbor hospodárskych a obytných stavieb stavieb, doplnených o drobné sochárske prvky, kašny, oplotenie a štyri murované zdobené brány.

HISTÓRIA ZÁMKU

Dnešný zámok stojí na základoch neskoro stredovekej tvrdze, pochádzajúcej z obdobia okolo roku 1600.

Po tridsaťročnej vojne, po ktorej bola tvrz vyhorená, bol na jej mieste postavený zámok v štýle vrcholného baroka. Nasledoval prestavba rokoková, ktorá pristavala ďalšie krídlo a kaplnku a dala tak zámku dnešnú podobu.

V roku 1775 boli k zámku pristavané aj jeho terasovité záhrady v talianskom štýle.

ZÁMOK

Zámok Stekník je postavený na pôdoryse dvoch na seba kolmých krídel. Jednopochoďové trakty sú zastrešené mansardovou strechou s keramickou strešnou krytinou. Západné krídlo je na severe ukončené kaplnkou. Fasády zámku sú členené pilastrami pomedzi ktoré sú rozmiestnené okná s bohatou štukovou výzdobou.

Do areálu zámku vedú štyri brány. Dve sú umiestnené vo vrchnej časti a vedú na zámocké nádvorie. Tieto brány sú najzodbejšie. Bývalá hlavná brána je zakončená plastikami levov, zatiaľ čo dnešný hlavný vstup zakončujú plastiky váz. Obe tieto brány sú v súčasnosti po rekonštrukcii.

Druhé dve brány sú umiestnené na severo-južnú osu v spodnej časti záhrad. Tieto brány sú identické no oproti prvým dvom jednoduchšie. Obe sú tvorené dvoma murovanými piliermi zakončenými plastikou vlnou a sú v značne schátralom stave.

V súčasnosti je pre vstup do areálu zámku používaná iba vrchná brána s plastikami váz (severná).

V areáli sa dochovali aj drobné stavby prislúchajúce k záhradám. V juhozápadnej časti sa nachádza záhradný dom - dnes využívaný ako sociálne zariadenie. Na južnej terase sa zachovalo torzo skleníka s výtopňou.

Na nádvorí zámku sa nachádzajú štyri sochy - sv. Ján Nepomucký, sv. Ján Krstiteľ, Panna Mária a sv. Florián. Tieto sochy pôvodne stáli popri ceste vedúcej medzi zámkom a sýpkou.

V strede nádvorja je umiestnená kamenná kašna obdĺžneho pôdorysu, v strede ktorej je umiestnený vysoký sokel s plastikou vázy na vrchu. Druhá zámocká kašna sa nachádza v spodnej časti záhrad. Je umiestnená na križaní osi brán a záhradného schodiska. Jedná sa o do zeme zapustenú kamennú kašnu v tvare kvadrilónu. V strede kašny sa nachádza prázdny podstavec na ktorom sa kedysi nachádzala socha Neptúna s delfínom.

SÚČASNÝ STAV: Zámok Stekník je postupne rekonštruovaný a záhrady obnovované. Do zámockej kaplnky sa každoročne koná púť.

4.REFERENCIE

CHRÁM VÍNA

VALTICE^[95]

Chrám vína sa nachádza na juhozápadnom okraji obce Valtice, západne od valtického zámku.

Jedná sa o novostavbu vinárskej stodoly, ktorá slúži ako vinná galéria zameraná na prezentáciu a predaj vín z miestneho vinárstva CHÂTEAU VALTICE.

Murovaný, na bielo omietaný objekt má obdĺžny pôdorys, zastrešený sedlovou strechou s keramikou. Hlavný vstup zo strany nádvorja je zvýraznený vjazdovými vrátami. Kratšia juhozápadná fasáda je členená malými obdĺžnymi presvetľujúcimi otvormi zoskupenými do pravidelne sa opakujúceho vzoru.

Stavba je súčasťou areálu vinných sklepov Valtice a zahrnuje viacero stavebných objektov. Hlavnou stavbou je galéria vína v objekte stodoly. Tá slúži ako vinotéka koncipovaná ako voľný výstavný priestor s murovanými policami po stranách a pohľadom do krovu. Vnútornému priestoru dominuje historický lis na víno z 19. storočia.

Z interiéru sa točivým schodiskom schádza do podzemia, ktoré je chodbami napojené na rotundu, umiestnenú pod vydláždzeným mozaikovitým nádvorím. Priestory rotundy slúžia ako degustačná pivnica a jej príslušné priestory skrývajú prevádzkové zázemie. Zadná časť pozemku je upravená do parkovej podoby s vodnými prvkami. Do pračiku ústi východ z degustačných pivníc.

Výstavba objektu trvala dva roky (2015-2017) a autorom je ateliér Arch 21 s.r.o. .

KOMUNITNÉ CENTRUM

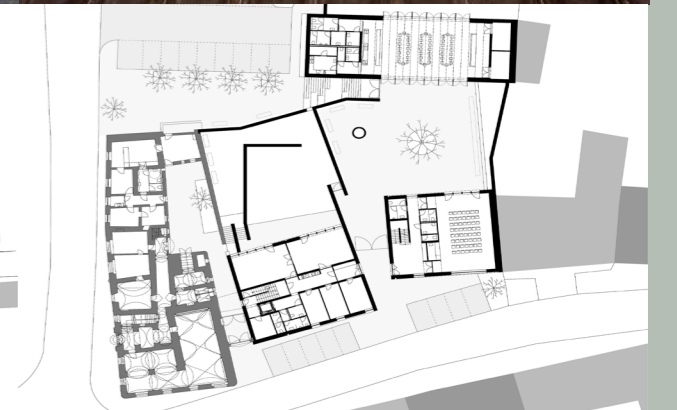
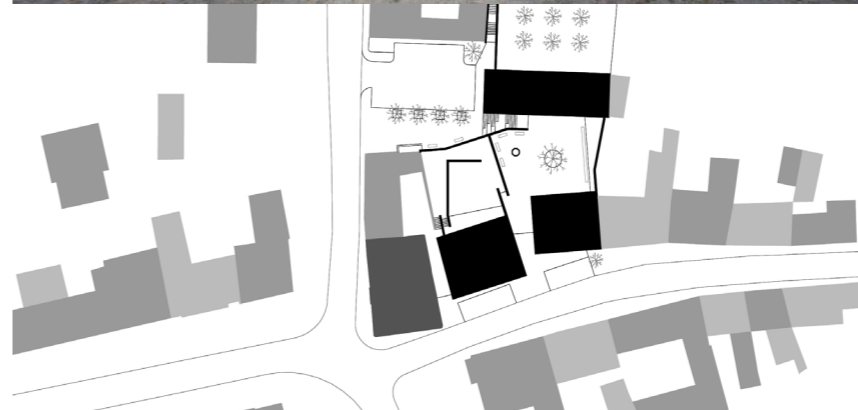
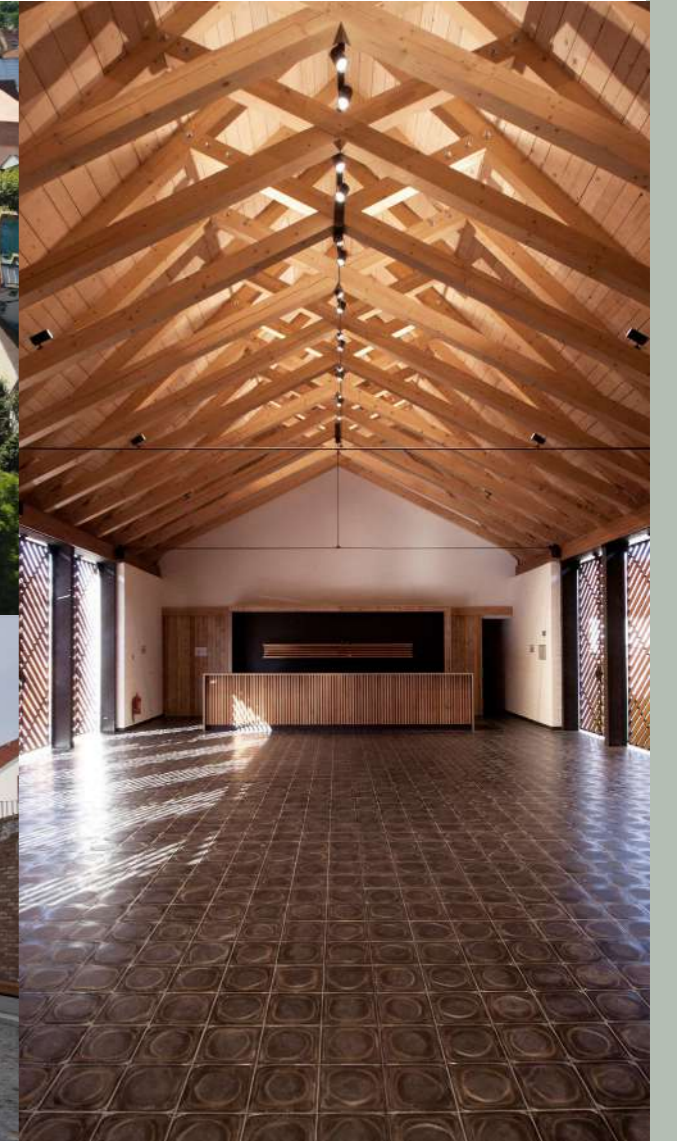
ŽIDLOCHOVICE^[96]

Projekt komunitného centra je zasadený do stávajúcej rastlej mestskej štruktúry, ktorá naväzuje na renesančnú radnicu v centre mesta. Radnica je spojovacím krčkom prepojená s novostavbou, ktorá rozšírila jej administratívne priestory o klubovne a kancelárie komunitného centra. Spolu s vedľajším objektom viacúčelovej sály tvorí jeden zo vstupov do vnútorného arálu.

K súboru patrí aj objekt bývalej stodoly. Tá prepája dvor s ovocným sadom v zadnej časti pozemku a je koncipovaná ako multifunkčná sala terrena s voľnou dispozíciou, priehľadom do krovu a zázemím v západnej časti.

Objekty tvoriace súbor stavieb sú obdĺžneho pôdorysu zastrešené sedlovými strechami s pálenou keramickou strešnou krytinou. Povrchová úprava fasád je v bielej farbe. Záhrady vo vnútri areálu sú výškovo členené na menšie a súkromnejšie priestory.

Autorom návrhu je ateliér Pavla Juru.

HOTEL LOTRINSKÝ

VELKÉ PAVLOVICE^[97]

Konverzia štvorpodlažnej barokovej sýpky z 18. storočia do podoby novodobého ubytovacieho zariadenia. Cieľom projektu bolo nájsť nové využitie chátrajúcej sýpky, pri zachovaní jedinečnosti tejto technickej pamiatky. Do historického objektu sa podarilo umiestniť reštauráciu, dve konferenčné miestnosti a 42 izieb.

Pre zachovanie pôvodnej hmoty a vnútorných konštrukcií pamiatky sa architekti rozhodli umiestniť technické zázemie, ktoré si vyžadovalo rozsiahle priestory, mimo sýpky. Budova technického zázemia bola teda navrhnutá ako samostatná, do zeme zapustená stavba so svažitou zelenou strechou s úpravou do podoby sadu.

Súčasťou projektu bola aj úprava vonkajších plôch. Predpriestor pred hlavným vstupom bol vydláždený kvádrmi zo žltej žuly, osadený stromami a doplnený o nízku fontánu fontánu.

Autorom návrhu je ateliér EA Architekti.

NOVÁ NÁVES

VELKÁ POLOM^[99]

Obec Velká Polom historicky nemala návés. Dnešný priestor je výsledkom kontinuálneho pôsobenia obce, ktorá postupne odkupovala pozemky pred kostolom sv. Václava, aby vytvorila priestor, kde by sa mohla stretávať miestna komunita.

Novú návés predstavuje oválna plocha, vzuálne zjednotená dlažbou z žltej žuly. Plocha je rozdelená do dvoch úrovní. Horná plocha kopíruje úroveň príľahlej komunikácie. S plochou spodnou je prepojená žulovým schodiskom, ktoré za pomoci výškového rozdielu oboch plôch vytvára malý amfiteáter.

V spodej časti návsi sa nachádza pobytová zóna, hlučovo tienená od dopravy práve spomínaným žulovým schodiskom.

Zo západnej a južnej strany je návés od komunikácii oddelená kamenným múrikom.

Návés oživuje vodný prvok v podobe renovovanej starej studne s troma pumpami. Koncept je založený na myšlienke tečúcej vody vytvárajúcej hladinu. Voda zo studne steká po žulovom schodisku vytesaným priehľinami do spodnej časti návsi kde sa hromadí v umelo vytvorenom meandri. Celý prvok je uzavretý čerpadlom.

Autorom návrhu je architektonický ateliér Atelier 38.

5.NÁVRH

NÁVRH

Chmelárska oblasť Žatecko, v ktorej sa Stekník nachádza, sa aktuálne uchádza o zapísanie na zoznam svetového dedičstva UNESCO. Cieľom tohto návrhu je pripraviť obec na potencionálny nárast návštevníkov súvisiaci s úspešným zápisom.

Predmetom návrhu je regenerácia centra obce ako centra okolitej chmelárskej krajiny.

Návrh sa venuje primárne verejným priestranstvám a riešeniu dopravnej situácie v obci. Bližšie sa venuje návsi a vytvára z nej reprezentatívne centrum. Navrhuje objekt návštevníckeho centra s príslušným nádvorím, ktoré slúži ako vstupná brána pre návštevníkov Stekníka.

Hľadá nové využitie objektom, ktorým v súčasnosti funkcia chýba alebo chátrajú.

Prepojuje náves, zámok a barokovú sýpku ako súčasť jednej osy.

Utvára podmienky pre rôznorodosť dopravy, rieši problematiku stretu a navrhuje nové parkovacie kapacity a trasy pre odľahčenie centra obce.

ŠIRŠIE VZŤAHY

Dopravné trasy sú navrhnuté s cieľom odľahčiť a minimalizovať automobilovú dopravu v území. Prednosťou je zatraktívniť alebo vytvoriť a podporiť iné formy pohybu územím.

Návrh počíta s obnovením železničnej dopravy a stanice na trase Žatec - Trnovany. Tá sa stane návazným bodom pre ďalšie druhy dopravy - napr. cyklo alebo pešia.

Vlaková stanica Trnovany bude východiskovým bodom pre trasu chmelárskeho povozu prepravu návštevníkov s trasou Trnovany - Stekník - Hradiště - Lišany a späť. Bude tak odkazovať na historické trasy, ktorými sa chmeľ zväžal do Žatce.

Automobilová doprava a jej predpokladaný nárast bude riešený za pomoci odstavných parkovísk nachádzajúcimi sa na trase Praha - Žatec. Od o parkovísk sa bude možné do Stekníku dostať po cyklistických alebo turistických trasách prechádzajúcich chmelárskou krajinou.

Pre minimalizovanie stretu cyklistov s automobilovou dopravou návrh upravuje súčasnú trasu cyklostezky a presúva ju pozdĺž rieky Ohře.

Ďalším alternatívnym spôsobom dopravy je splav rieky Ohře so zastávkami v blízkosti Trnovan a Stekníka.

- Železničná trať
- Automobilová doprava
- Trasa chmelového povozu
- Pešie cesty
- Cyklotrasy
- Zastávka splav
- Odstavné parkovisko
- Železničná stanica
- Zastávka chmelového povozu

OBJEKTY NOVÉ A STÁVAJÚCE

- Novo vytvorená prestupnosť územím
- Trasa chmelári - vybudovaná trasa presmerováva trasy ťažkej poľnohospodárskej techniky mimo návies. Prepája zároveň dva poľnohospodárske areály
- Obchvat riešiaci problematickú križovatku presúva hlavný dopravný ťah ďalej od centra
- Nové objekty
- Objekty stávajúce
- Objekty búrané
- Riešené plochy
- Riešené areály
- Rekonštrukcia liečivého prameňa

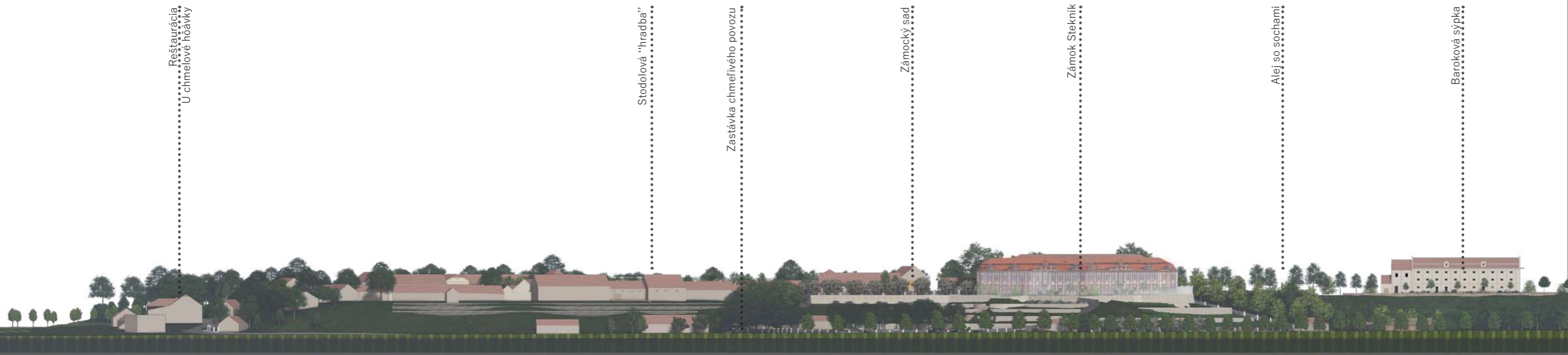

POHYB V OBCI

	Kaviareň		Parkovisko		Reštaurácia		Múzeum vesnického života
	Návštevnícke centrum		Cyklo servis		Záhradný domček		Múzeum spracovania chmeľa
	Malý pivovar		Obchod		Sklad farma		
	Komunitné centrum		Ubytovanie		Zastávka chmelového povozu		

Reštaurácia
U chmelové hoávky

Stodolová "hradba"

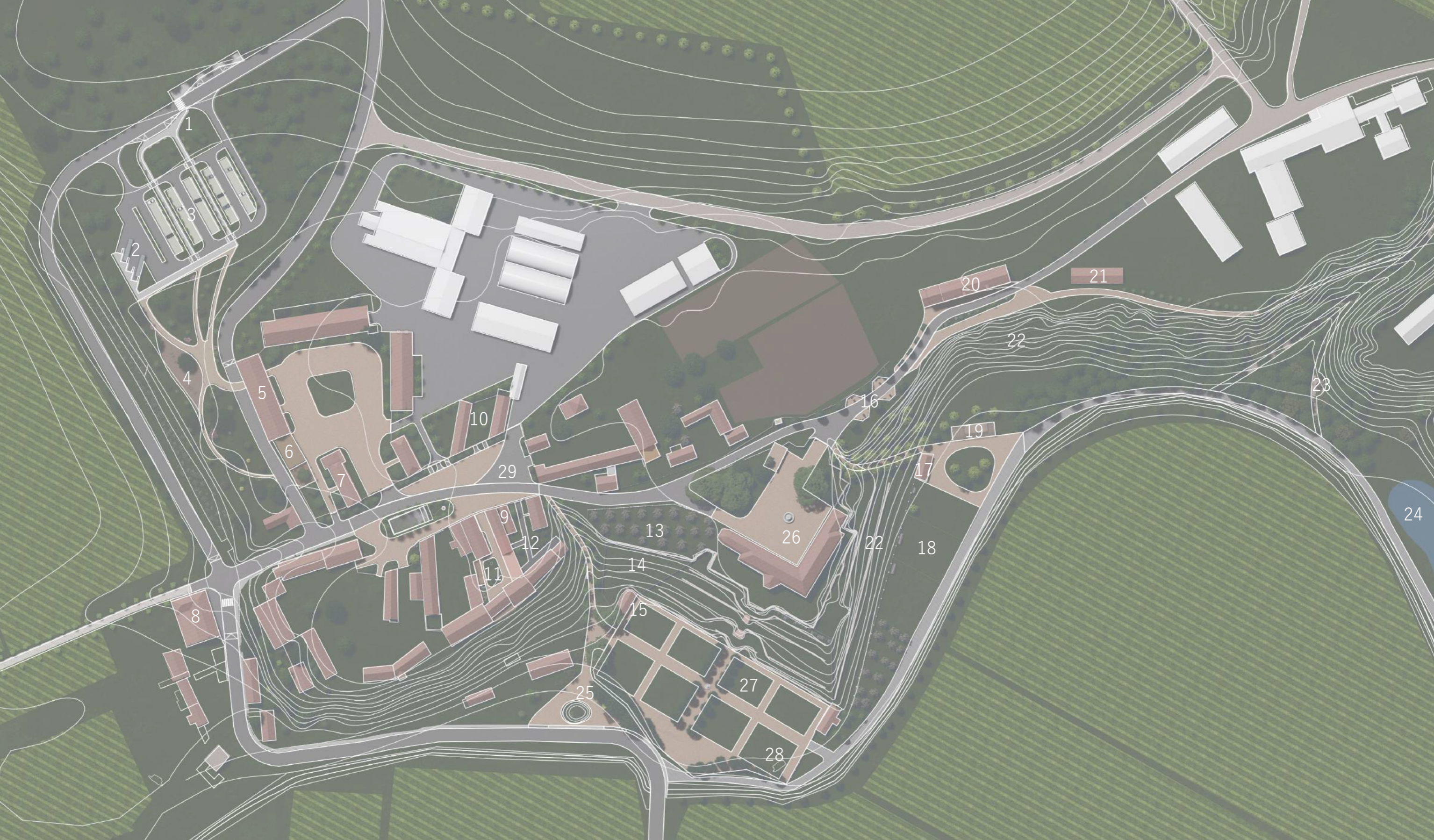
Zastávka chmelivého povozu

Zámocký sad

Zámok Stekník

Alej so sochami

Baroková sýpka

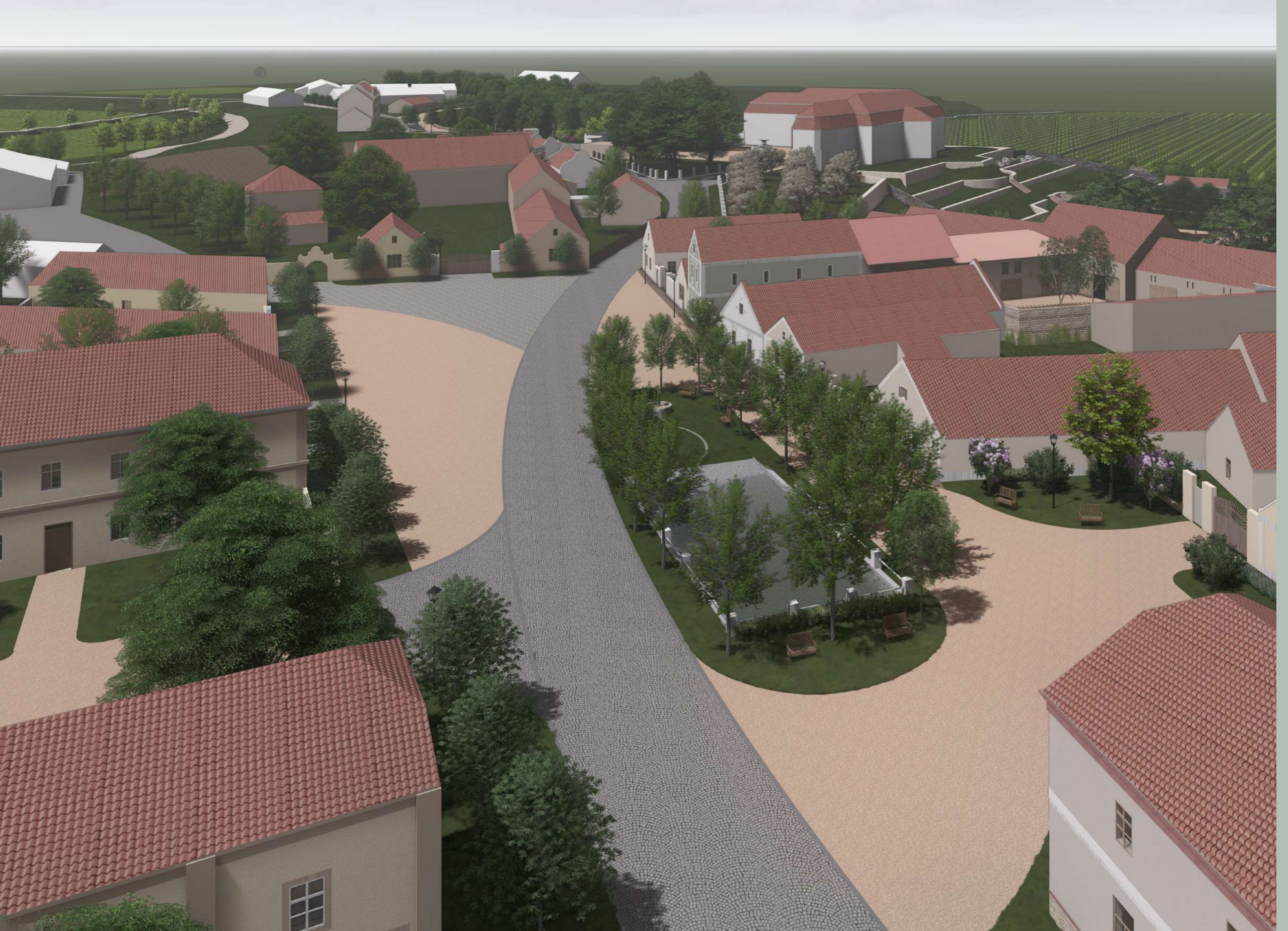

- 1 Zastávka medzimestských autobusov
- 2 Parkovisko autobusy
- 3 Parkovisko autá
- 4 Viacúčelové ihrysko
- 5 Návštevnícke centrum
- 6 Kaviareň
- 7 Ubytovňa

- 8 Reštaurácia
- 9 Obchod
- 10 Ubytovanie
- 11 Komunitné centrum
- 12 Expozícia dedinského života
- 13 Ovocný sad
- 14 Bylinková záhrada

- 15 Sklad záhradného náradia
- 16 Alej s barokovými sochami
- 17 Sklad zoo
- 18 Kontaktná zoo
- 19 Cyklo servis a požičovňa
- 20 Broková sýpka- výstava spracovania chmeľa
- 21 Mini pivovar

- 22 Vinica
- 23 Liečivý prameň
- 24 Rybník
- 25 Zastávka chmeľového povozu
- 26 Expozícia zámok - Národný pamiatkový ústav
- 27 Zámocké terasové záhrady
- 28 Bunker Ľopík
- 29 Náves

NÁVŠTEVNÍCKE CENTRUM S KAVIARŇOU

Návštevnícke centrum predstavuje vstupnú bránu pre návštevníkov Stekníka. Slúži pre sprostredkovanie prvého kontaktu pri návšteve obce a poskytuje základné informácie o obci a žateckej chmelárskej oblasti.

Trasa od zastávky autobusu a parkoviska organicky prechádza cez blízky park s vyhlídkou do krajiny a navádza návštevníka priamo k vstupu do centra. Vizúálne nasmerovanie je sprostredkované pomocou nepresušeného materiálového prevedenia chodníka až k vstupnej bráne.

Povrchová úprava cesty pred centrom predstavuje predĺženie kludovej zóny a umožňuje tak voľný pohyb chodcov.

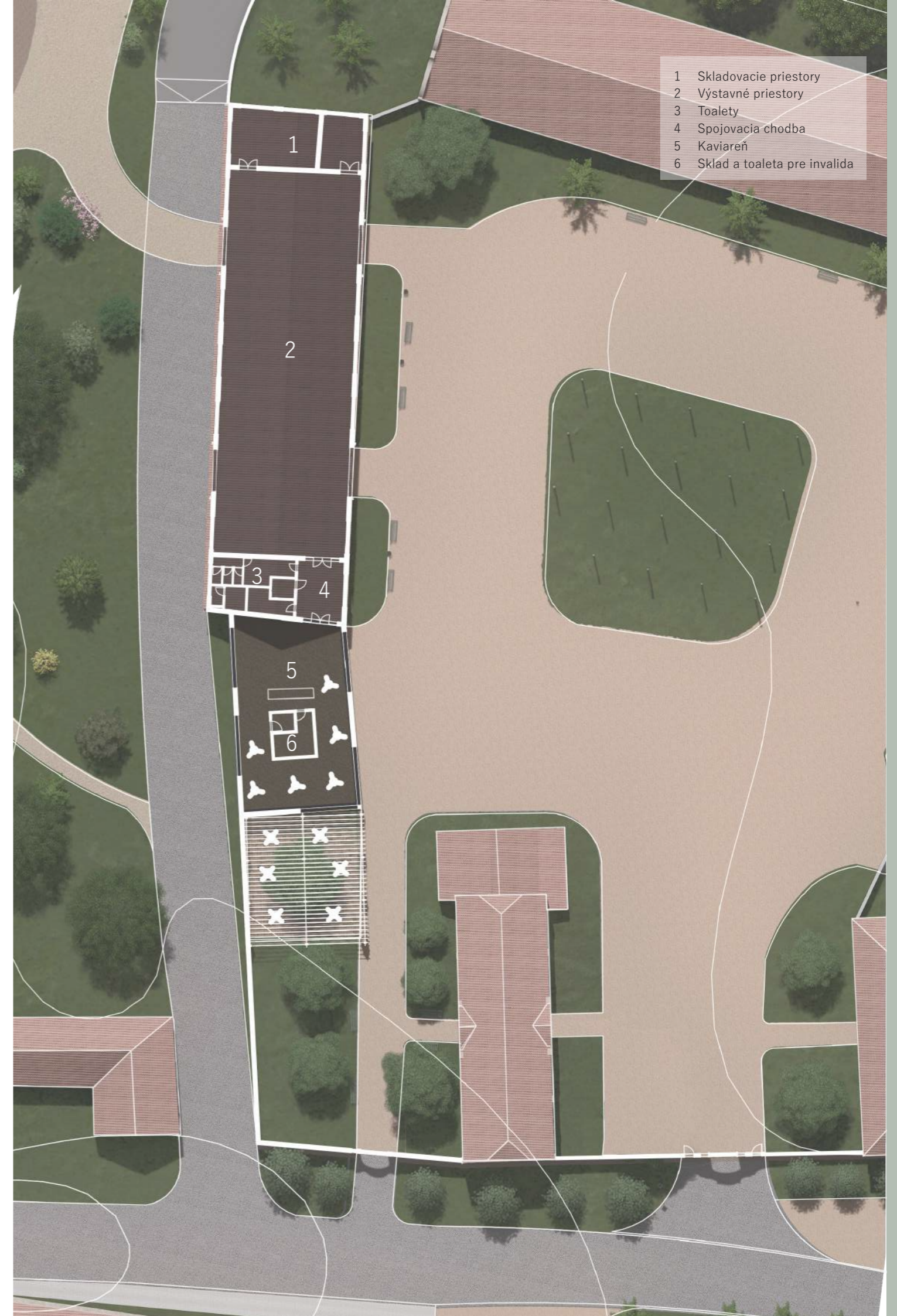
Návštevnícke centrum tvoria dve na seba naväzujúce hmoty - hlavná stodola a kaviareň.

Stodola je vo vnútri rozdelená na tri zóny - skladovacia časť, výstavný priestor a spojovacia chodba s hygienickým zázemím.

Na stodolu od východu naväzuje kaviareň s vonkajšou terasou.

Oba objekty sú prístupné zo stany parku aj vnútorného areálu. Umožňujú tak v letných mesiacoch prepojiť obe strany a presunúť dianie do krajiny.

V strede nádvorja areálu sa nachádza malá chmelnica s odrodami chmeľa aké sa v oblasti pestujú- jedná sa o súčasť expozície.

KOMUNITNÉ CENTRUM

A EXPOZÍCIA DEDINDKÉHO ŽIVOTA

Areál komunitného centra sa nachádza na parcele 19 a jedná sa o kultúrnu pamiatku. Centrum tvorí súbor stavieb komunitného/verejného a súkromného využitia. Hlavnou budovou je objekt komunitného centra. Táto funkcia sem bola presunutá z objektu, ktorý bol zrušený pre vyriešenie križovatky u obchvatu. Oproti centru sa v dvojposchodovom objekte bývalého špýchara nachádza ubytovanie (apartmán na druhom poschodí) a technické zázemie s práčovňou pre obsluhu ubytovacích zariadení.

Na špýchar v západnej časti naväzujú dva druhy dielni- obecné - slúžiace k výrobe produktov z miestneho chmeľa a súkromné - tri prenajímateľné bunky s dielňou v prízemí a obytňou izbou na poschodí.

Areál uzatvárajú dve stodoly slúžiace ako klubovňa s prístupom na záhradné terasy a multifunkčný sál.

Areál expozície sa nachádza na parcele č.p. 18 Expozícia sa nachádza v dvoch stavbách - obytnom dome (expozícia bývania) a vyčšej stodole (expozícia chmelárskeho náradia). Na pozemku sa nachádza aj objekt bývalého obchodu ,ktorý bude obnovený.

EXPOZÍCIA DEDINDKÉHO ŽIVOTA

- 1 Expozície dedinského bývania
- 2 Sklad
- 3 Expozícia chmelárskeho náradia
- 4 Obchod
- 5 Sklad obchodu

KOMUNITNÉ CENTRUM

- A Technické zázemie a práčovňa
- B Vstupná hala
- C Obecná dielňa
- D Prenajímateľné dielne
- E Multifunkčný sál
- F Klubovňa
- G Spoločenská miestnosť dospelí
- H Spoločenská miestnosť detí
- I Studňa
- J Terasa s pergolou

NÁVES

CENTRUM OBCE

Náves je povrchmi rozdelená na tri časti. Hlavná os predstavujúca najfrekventovanejšiu trasu cez náves má povrchovú úpravu zo žulových kociek skladaných do vejárovitého vzoru. Tento typ dlažby vychádza z fragmentov dochovaných v okolí zámku a sýpky. Dlažba ďalej južne pokračuje smerom k zámku a sýpke a vytvára tak prvok jasne vymedzujúci hlavnú návštevnícku trasu. Smerom na juh typ dlažby pokračuje až do prížovatky pri reštauácii, kde vo vyvýšení pôsobí ako spomaľovač a vymedzuje začiatok kľudovej zóny.

Druhý typ povrchu predstavujú okruhliaky vsadené do zeme. Tento povrch je použitý v miestach kde sa predpokladá občasný prechod ťažšej techniky. Jedná sa o plochy pri bývalom vstupe do areálu chmelárskeho inštitútu a vstup do dielni taktiež patriachich inštitútu.

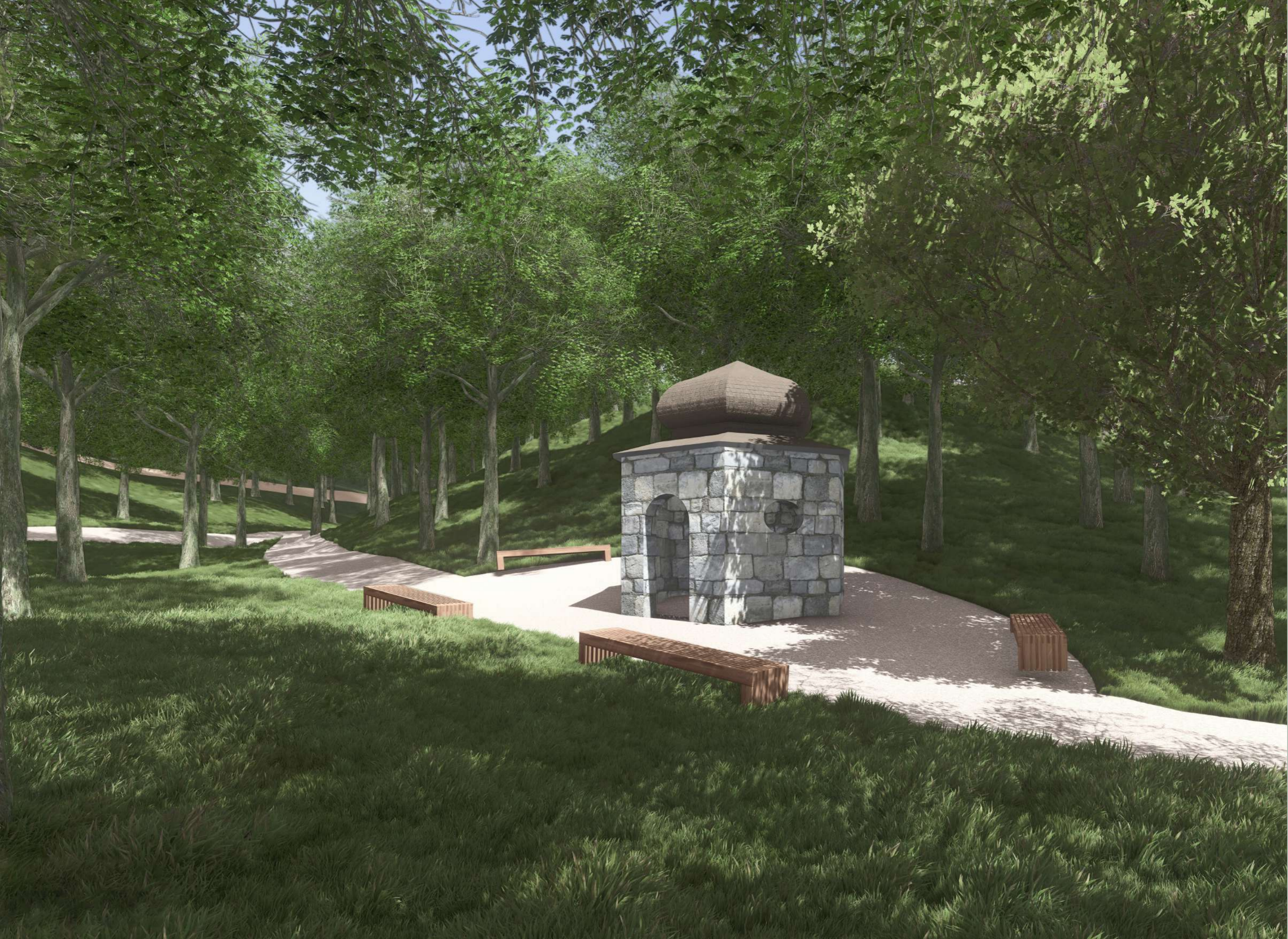
Posledným typom povrchu použitým na návsi je mlat. Ten vymedzuje plochy kľudového režimu, kde sa predpokladá minimálny pohyb áut. Jedná sa predovšetkým o plochy pred súkromnými pozemkami a o plochu pred vstupom do areálu ubytovania a kancelárií inštitútu.

Návrh zelene na návsi vychádza zo stávajúceho stavu a historických fotografií. Centrálna plocha zelene je oproti súčasnosti v južnej časti rozšírená. Návrh pridáva mobiliár a vodný prvok v podobe ručnej pumpy s prepadom prepojenej okruhom spolu s nádržou.

6.ZÁVER

ZÁVER

Stekník a celá Žatecká oblasť má veľký turistický potenciál. Pre jeho plné rozvinutie je ale potrebné vybudovať zodpovedajúcu infraštruktúru.

Treba mať však na pamäti, že nemožno uprednostňovať turizmus alebo inú funkciu pred ostatnými funkciami v sídle. Rovnako ako pestovateľská monokultúra neprospieva krajine je aj jednosmerné zameranie sídla v konečnom dôsledku viac ku škode ako ku prospechu.

7.ZDROJE

ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

[1]Etimologický vývoj názvu obce; K dohľadaniu: https://cestouchmele.chizatec.cz/mapa-historicke-stezky/?arc=5&bod=29 [cit.12.12. 2022]

[2]Katastrálne územie Stekník; K dohľadaniu: https://regiony.kurzy.cz/katastr/ku/790877/ [cit. 12.12.2022]

[3]Počet obyvateľov obce; K dohľadaniu: https://cs.wikipedia.org/wiki/Stekn%C3%ADk [cit. 12.12. 2022]

[4]Pamiatková zóna A UNESCO; K dohľadaniu: https://www.zatec-and-the-landscape-of-saaz-hops.com [cit. 12.12. 2022]

[5]Podkladová mapa ČR, k dohľadaniu: https://hotelove.cz/slepa-mapa-cr/ [cit. 12.12. 2022]

[6]Podkladová mapa Ústecký kraj, k dohľadaniu: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ustecky_kraj_(okresy).svg [cit. 12.12.2022]

TOPOGRAFIA

[7]Mapový podklad lidarový snímok, cuzk.cz; k dohľadaniu: https://ags.cuzk.cz/geoprohlizec/?p=22517 [cit. 30.1.2023]

CHMELÁRSKA KRAJINA

[8]Oblasť pestovania chmeľa v česku, Chmelařské muzeum Žatec, k dohľadaniu: http://www.chmelarskemuzeum.cz/cz/oblasti-pestovani-chmele-v-cr.htm [cit. 25.1.2023]

[9]História pestovania chmeľa na Žatecku, Chmelařské muzeum Žatec, k dohľadaniu: http://www.chmelarskemuzeum.cz/cz/historie-pestovani.htm [cit. 25.1.2023]

[10]ŽATEC A ŽATECKÁ CHMELAŘSKÁ OBLAST - PŘEDDIPLOMNÍ SEMINÁRNÍ PRÁCE, Ing. K. Bohuslavová, 2. ANALÝZY A INTERPRETACE, str. 36,37

[11]Fotografia sýpky; K dohľadaniu https://sk.mapy.cz/zakladni?q=steknik&source=base&id=2127620&ds=2&gallery=1&sourcep=foto&id-p=1746914&x=13.6249372&y=50.3232483&z=18 [cit. 12.12. 2022]

[12]Fotografia chmelnic; K dohľadaniu https://www.zatec-and-the-landscape-of-saaz-hops.com/atribut/vizualni-atribut [cit. 12.12. 2022]

[13]Fotografia krajiny; K dohľadaniu https://sk.mapy.cz/zakladni?q=stekn%C3%ADk&source=base&id=1702712&ds=2&gallery=1&sourcep=foto&id-p=5419219&x=13.6235297&y=50.3232231&z=17&base=ophoto [cit. 12.12. 2022]

[14]Fotografia zámku; K dohľadaniu https://www.zatec-and-the-landscape-of-saaz-hops.com/atribut/kulturni-krajina [cit. 12.12. 2022]

ZAÚJÍMAVOSTI V OKOLÍ

[15] Podkladová mapa, www.mapy.cz, letecký snímok: https://sk.mapy.cz/zakladni?m3d=1&height=10717&yaw=-0&pitch=-90&x=13.6454568&y=50.3214907&z=13&base=ophoto [cit. 12.12. 2022]

[16] Zdroj: Pozícia bunkrov, www.mapapoaverni.cz, k dohľadaniu: https://mapa.oaverni.cz/?n=48.931465&e=17.892468&r=1a955000010&z=7&m=t&l=cz [cit. 20.1.2023]

[17] Zdroj: Trasa naučných trás, www.cestouchmele.chizatec.cz 20.1.2023

HODNOTY A PROBLÉMY

[18] Mapový podklad - cuzk.cz, k dohľadaniu na: https://ags.cuzk.cz/archiv/?start=lms [cit. 30.1.2023]

HISTÓRIA OBCE

[19] História obce Stekník, Chmelarsky institut Žatec, k dohľadáni: https://cestouchmele.chizatec.cz/mapa-historicke-stezky/?arc=5 [cit. 30.1.2023]

[20] Historické pohľadnice, Žatecko na starých pohlednicích, k dohľadaniu: https://www.zaluzice.cz/e_download.php?file=data/editor/77cs_3.pdf&origi-nal=01+STEKN%C3%8DK.pdf [cit. 30.1.2023]

[21]Pohľadnica zobrazujúcac prístupovú cestu k zámku, ŽATEC A ŽATECKÁ CHMELAŘSKÁ OBLAST - PŘEDDIPLOMNÍ SEMINÁRNÍ PRÁCE, Ing. K. Bohuslavová, 2. ANALÝZY A INTERPRETACE, str. 46

[22] Historické fotky zámku, Národní památkový ústav, k dohľadaniu: https://www.zamek-steknik.cz/cs/cs/fotogalerie/5013-historicke-fotografie [cit. 30.1.2023]

[23] Staré fotografie návisi z roku 1986, Poskytnuté NPÚ v Ústí nad Labem

VÝVOJ NÁVSI

[24]ENCYKLOPEDIE ČESKÝCH VESNIC-Díl iv. -Ústecký kraj, Jan Pešta,Stekník - str. 156-158., ISBN-9788072771516

HISTORICKÉ MAPY A LETECKÉ SNÍMKY

[25] Mapový podklad Mullerovo mapování, cuzk.cz, k dohľadaniu: https://ags.cuzk.cz/archiv/ [cit. 12.12.2022]

[26] Mapový podklad I. vojenské mapování, k dohľadaniu: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=1vm&map_region=ce&m-ap_list=c070 [cit. 12.12.2022]

[27] Mapový podklad II. vojenské mapování,k dohľadaniu: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=2vm&map_region=ce&m-ap_list=W_6_III [cit. 12.12.2022]

[28] Mapový podklad III. vojenské mapování, k dohľadaniu: http://oldmaps.geolab.cz/map_viewer.pl?lang=cs&map_root=3vm&map_region=25&m-ap_list=3851_4 [cit. 12.12.2022]

[29] Mapový podklad stabilný kataster, k dohľadaniu: https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=cioc&idrastru=B2_a_6C_7336-1_2 [cit. 12.12.2022]

[30]Mapový podklad

[31] Mapový podklad historické letecké snímky, cuzk.cz, k dohľadaniu: https://ags.cuzk.cz/archiv/?extent=-738535,-994915,-739218,-995719 [cit. 12.12.2022]

ÚZEMNÝ PLÁN

[32] Územný plán obce Zálužice, k dohľadaniu: https://www.zaluzice.cz/e_download.php?file=data/editor/79cs_4.pdf&original=Zaluz_A2a_5k.pdf [cit. 30.1.2023]

STEKNÍK-FUNKČNÉ VYUŽITIE BUDV

[33] Mapový podklad - cuzk.cz, k dohľadaniu na: https://ags.cuzk.cz/archiv/?start=lms [cit. 30.1.2023]

STEKNÍK-MAJETKOVÉ POMERY

[33] Mapový podklad - cuzk.cz, k dohľadaniu na: https://ags.cuzk.cz/archiv/?start=lms [cit. 30.1.2023]

[34] Informácie k pozemkom- ikatastr.cz, k dohľadaniu na: https://www.ikatastr.cz/#kde=50.32445,13.62188,18&info=50.32395,13.62219&mapa=le-tecka&vrstvy=parcelybudovy [cit. 30.1.2023]

STEKNÍK-DROBNÉ PAMIATKY

[35] Mapový podklad - cuzk.cz, k dohľadaniu na: https://ags.cuzk.cz/archiv/?start=lms [cit. 30.1.2023]

[36] Fotka sochy sv. Jána Krstiteľa: https://www.pamatkovykatolog.cz/socha-sv-jana-krтитеle-15073367 [cit. 30.1.2023]

[37] Fotka sochy sv. Jána Nemomuckého: https://www.pamatkovykatolog.cz/socha-sv-jana-nepomuckeho-15073404 [cit. 30.1.2023]

[38] Fotka sochy Panny Márie: https://www.pamatkovykatolog.cz/socha-panny-marie-15073483 [cit. 30.1. 2023]

[39] Fotka sochy sv. Floriána: https://www.pamatkovykatolog.cz/socha-sv-floriana-15073314 [cit.30.1.2023]

[40] Fotka kašna nádvorie: https://sk.mapy.cz/s/javugutade [cit. 30.1.2023]

[41] Fotka kašna záhrady: https://www.pamatkovykatolog.cz/kasna-ii-drive-se-sochou-neptuna-15073061 [cit. 30.1.2023]

[42] Fotka bunker zámocká záhrada: https://sk.mapy.cz/zakladni?source=base&id=2127627&gallery=1&sourcep=foto&idp=3832765&x [cit. 30.1.2023]

[43] Fotka bunker okraj obce:https://sk.mapy.cz/zakladni?source=base&id=2179802&gallery=1&sourcep=foto&idp=2443246&x=-13.6207323&y=50.3242074&z=17 [cit. 13.1. 2023]

Ostatné fotky: vlastná tvorba

STEKNÍK-ČÍSLO POPISNÉ 9 A 10

[44]Usadlosť č.p. 9 a 10, k dohľadaniu: https://www.pamatkovykatolog.cz/usedlost-2300262 [cit. 30.1.2023]

[45]Ubytovňa, k dohľadaniu: https://www.pamatkovykatolog.cz/dum-14173722 [cit. 30.1.2023]

[46]Koniareň, k dohľadaniu: https://www.pamatkovykatolog.cz/konirna-14173790 [cit. 30.1.2023]

[47]Stodola, k dohľadaniu: https://www.pamatkovykatolog.cz/stodola-14173776 [cit. 30.1.2023]

[48]Kravin, k dohľadaniu: https://www.pamatkovykatolog.cz/kravin-14173708 [cit. 30.1.2023]

STEKNÍK-ČÍSLO POPISNÉ 19

[49] Informácie o usadlosti a fotka: https://www.pamatkovykatolog.cz/usedlost-23504606 [cit. 9.1. 2023]

[50] Dom: https://www.pamatkovykatolog.cz/dum-usedlosti-23504643 [cit. 9.1. 2023]

[51] Výmenník: https://www.pamatkovykatolog.cz/vymenek-23505070 [cit. 9.1. 2023]

[52] Sušiareň chmeľa: https://www.pamatkovykatolog.cz/susarna-chmele-23505080 [cit. 9.1. 2023]

[53] Špýchar: https://www.pamatkovykatolog.cz/spychar-23505090 [cit. 9.1. 2023]

[54] Stodola: https://www.pamatkovykatolog.cz/stodola-23505096 [cit. 9.1. 2023]

[55] Chlievy: https://www.pamatkovykatolog.cz/chlevy-23505120 [cit. 9.1. 2023]

[56] Chlievy menšie: https://www.pamatkovykatolog.cz/chlivky-23505140 [cit. 9.1. 2023]

STEKNÍK-ČÍSLO POPISNÉ 20

[57] Informácie o usadlosti: https://www.pamatkovykatolog.cz/usedlost-23507474 [cit. 8.1. 2023]

[58] Dom: https://www.pamatkovykatolog.cz/dum-usedlosti-23508505 [cit. 8.1. 2023]

[59] Výmenník: https://www.pamatkovykatolog.cz/vymenek-23508514 [cit. 8.1. 2023]

[60] Sýpka: https://www.pamatkovykatolog.cz/sypka-23508542 [cit. 8.1. 2023]

[61] Sušiareň chmeľa: https://www.pamatkovykatolog.cz/susarna-chmele-23508551 [cit. 8.1. 2023]

[62] Interiér sušiarne foto: https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=1676822 [cit. 8.1. 2023]

[63] Stodola: https://www.pamatkovykatolog.cz/stodola-23508570 [cit. 8.1. 2023]

[64] Stodola pohled od zahrad foto: https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=1676827 [cit. 8.1. 2023]

[65] Chlievy: https://www.pamatkovykatolog.cz/chlevy-23508584 [cit. 8.1. 2023]

[66] Záhradné terasy: https://www.pamatkovykatolog.cz/zahradni-terasy-s-ohradni-zdi-23508615 [cit. 8.1. 2023]

STEKNÍK - ČÍSLO POPISNÉ 21

[67] Usadlosť: https://www.pamatkovykatolog.cz/usedlost-2310250 [cit. 12.1.2023]

[68] Stodola: https://services1.arcgis.com/N9IESvcusHT2K1S7/arcgis/rest/services/CHMO_public/FeatureServer/0/1070/attachments/2220 [cit. 12.1.2023]

STEKNÍK -ČÍSLO POPISNÉ 22

[69] Areal usadlosti č.p. 22: https://www.pamatkovykatolog.cz/areal-usedlosti-c-p-22-23955242 [cit. 12.1.2023]

[70] Dom usadlosti: https://www.pamatkovykatolog.cz/dum-usedlosti-23519423 [cit. 12.1.2023]

[71] Stodola: https://www.pamatkovykatolog.cz/stodola-23519439 [cit. 12.1.2023]

[72] Stodola fotka: https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=1549297 [cit. 12.1.2023]

[73] Stodola východný pohľad fotka: https://iispp.npu.cz/mis_public/documentDetail.htm?id=1410895 [cit. 12.1.2023]

[74] Brána s ohradnou stenou: https://www.pamatkovykatolog.cz/brana-s-ohradni-zdi-23519448 [cit. 12.1.2023]

STEKNÍK -ČÍSLO POPISNÉ 23

[75] **Areal usadlosti č.p. 23: https://www.pamatkovykatolog.cz/areal-usedlosti-c-p-23-23519511** [cit. 13.1.2023]

[76] Dom usadlosti: https://www.pamatkovykatolog.cz/dum-usedlosti-23519528 [cit. 13.1.2023]

[77] Výmenník: https://www.pamatkovykatolog.cz/vymenek-23519536 [cit. 13.1.2023]

[78] Sušiareň chmeľa: https://www.pamatkovykatolog.cz/susarna-chmele-23519552 [cit. 13.1.2023]

[79] Kolna: https://www.pamatkovykatolog.cz/kolna-23519564 [cit. 13.1.2023]

[80] Stodola: https://www.pamatkovykatolog.cz/stodola-23519572 [cit. 13.1.2023]

[81] Brána s brámkou: https://www.pamatkovykatolog.cz/brana-a-branka-23519580 [cit. 13.1.2023]

STEKNÍK -ČÍSLO POPISNÉ 26 A 27

[82] Dom, č.p. 26: https://www.pamatkovykatolog.cz/dum-14173658 [cit. 13.1.2023]

[83] Dom, č.p. 27: https://www.pamatkovykatolog.cz/dum-14173632 [cit. 13.1.2023]

STEKNÍK-BAROKOVÁ SÝPKA

[84] DOKUMENTACE STAVEB SLOUŽÍČÍCH PRO ZPRACOVÁNÍ CHMELE - https://services1.arcgis.com/N9IESvcusHT2K1S7/arcgis/rest/services/CHMO_public/FeatureServer/0/1073/attachments/2227

[85] Sýpka: https://www.pamatkovykatolog.cz/sypka-19981198

STEKNÍK- ZÁMOK

[86] Zámok história: <https://www.zamek-steknik.cz/cs/o-zamku/historie> [cit. 13.1.2023]

[87] Zámok areál:<https://www.pamatkovykatalog.cz/zamek-2298425> [cit. 13.1.2023]

[88] Brána levi: <https://www.pamatkovykatalog.cz/brana-i-15071457> [cit. 13.1.2023]

[89] Brána vázy: <https://www.pamatkovykatalog.cz/brana-ii-15072546> [cit. 13.1.2023]

[90] Brána záhradná južná: <https://www.pamatkovykatalog.cz/brana-iv-7823929> [cit. 13.1.2023]

[91] Brána záhradná severná: <https://www.pamatkovykatalog.cz/brana-iii-7823925> [cit. 13.1.2023]

[92] Kašna Neptun: <https://www.pamatkovykatalog.cz/kasna-ii-drive-se-sochou-neptuna-15073061> [cit. 13.1.2023]

[93] Kašna váza: <https://www.pamatkovykatalog.cz/kasna-i-11967854> [cit. 13.1.2023]

[94] Sochy: <https://www.pamatkovykatalog.cz/socha-sv-jana-nepomuckeho-15073404> [cit. 13.1.2023]

CHRÁM VÍNA VALTICE

[95]Chrám vína Valtice, stavitel.cz, k dohledaniu: <https://www.stavitel.cz/zajimave-stavby/chram-vina-je-ve-stodole-i-v-podzemi/> [cit. 31.1.2023]

KOMUNITNÉ CENTRUM ŽIDLOCHOVICE

[96]Komunitní centrum Židlochovice, Česká cena za architekturu, k dohledaniu: <https://ceskacenazaarchitekturu.cz/rocniky/2021/komunitni-centrum-zidlochovice> [cit. 31.1.2023]

HOTEL LOTRINSKÝ

[97]Hotel Lotrinský, DESIGNMAG, k dohledaniu: <https://www.designmag.cz/architektura/83674-barokni-sypka-ve-velkych-pavlovicich-byla-prestave-na-na-moderni-hotel-lotrinsky.html> [cit. 13.1.2023]

[98]Hotel Lotrinský, fotografie- EArch.cz, <https://www.earch.cz/architektura/clanek/rozsahla-konverze-podle-navrhu-studia-ea-architekti-promenila-chatrajici-barokni-sypku-na-hotel> [cit. 13.1.2023]

NOVÁ NÁVES

[99]Atelier 38- Velká Polom,EArch.cz, k dohledaniu: <https://www.earch.cz/katalog/projekty-a-realizace/atelier-38-velka-polom> [cit. 13.1.2023]

ĎALŠIE ZDROJE

Rozhovor so starostkou obce -pani Danuše Cilcová

Rozhovor s vedúcim Chmelárskeho inštitútu s.r.o. pánom Josefom Patzakom

Návšteva areálu chmelárskeho inštitútu, otázky na správcu inštitútu

Návšteva obce

Vlastné fotografie (jeseň/zima 2022)

